

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN 43-44-45-46-47-48

VERGADERINGEN VAN APRIL 1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

DECREET ADMINISTRATIEF TOEZICHT OP DE GEMEENTEN

GESPREKKEN MET HET BRUSSELS GEWEST, HET WAALS GEWEST EN
DE FRANSE GEMEENSCHAP

INTERPELLATIES

NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS TE BRUSSEL

ONDERWIJSDECREET IV

ONDERZOEKSCOMMISSIE BESTEDING KS-GELDEN

RAAD VOOR TAALADVIES

REGLEMENT-AANPASSINGEN

VERKOOP VAN MILITAIRE DOMEINEN

VLAREM

WATERVERDRAGEN

WERKGELEGENHEID

Inhoud

Nr. 43 Maandag 19 april 1993

Berichten van verhindering, blz. 1643

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1643

Beleidsbrieven
Indiening en verwijzing, blz. 1643

Motie
indiening, blz. 1643

Besluiten van de Vlaamse Executieve
Indiening en verwijzing, blz. 1643

Ministerieel besluit
Indiening en verwijzing, blz. 1644

**Resolutie van de Raad van de Vlaamse
Gemeenschapscommissie**
Indiening en verwijzing, blz. 1644

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1644

Kennisgeving van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1644

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)
Indiening, blz. 1644

Samenstelling van commissies
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1644

Interpellaties (Regl. art. 76)
Interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over moeilijkheden bij de toepassing van het Vlaams reglement op de milieuvergunning
Interpellatie van de heer F. Vergote tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over Vlarem II, blz. 1645
Sprekers : de heren F. Vergote, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer W. Seeuws tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen over de economische toestand van de Stad Gent, blz. 1647
Sprekers : de heren W. Seeuws, T. Van Parys, A. Denys, P. Van Grembergen, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande
Motie van aanbeveling, blz. 1655

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1655

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer M. Capoen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het Vlaamse waterzuiveringsbeleid, blz. 1656

Sprekers : de heren M. Capoen, H. Brouns, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer H. Olaerts tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over maatregelen om bij jongeren de leescultuur via het bibliotheekbeleid te bevorderen, blz. 1661

Sprekers : de heren H. Olaerts, minister H. Weckx

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen over de waterverdragen, blz. 1664

Sprekers : de heren G. Annemans, E. Beysen, H. Schiltz, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1668

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1668

Nr. 44 Dinsdag 20 april 1993
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1669

Interpellaties (Regl. art. 76)
Interpellatie van de heer H. Lauwers tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de verkoop van militaire domeinen en hun planologische bestemming
Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de militaire domeinen, blz. 1669

Sprekers : de heer H. Lauwers, mevrouw M. Vogels, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer H. Brouns, minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de werking van de Raad voor Taaladvies, blz. 1674

Sprekers : de heer P. Van Grembergen, minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1678

Nr. 45 Dinsdag 20 april 1993
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1679

Actuele vragen (Regl. art. 75)
Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de controles op de naleving van het mestdecreet, blz. 1679

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bedreiging van het Zwin door bouwplannen in Cadzand, blz. 1680

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gemeentelijke medewerking aan het milieubeleid, blz. 1681

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het gebruik van de Callemoie-vijver in Nazareth als slibstort, blz. 1682

Actuele vraag van de heer R. Van Hoo-land tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over beslikking en zwerfvuil langs de gewestwegen en andere wegen, blz. 1683

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de adviezen inzake de theatersubsidies, blz. 1684

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over tweetalige schoolrapporten in Gent, blz. 1685

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over benoemingen bij de ARGO
Actuele vraag van de heer J. Eeman tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over benoemingen aan de ARGO-top, blz. 1685

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over juridische verweermiddelen voor scholen inzake hun tuchtreglement, blz. 1689

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van

Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over het capaciteitstekort op het Gentse tramnet, blz. 1690

Actuele vraag van de heer J. Vandeurzen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de reconversiedossiers aanhangig bij KS, blz. 1691

Actuele vraag van de heer W. Cortois tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de participatie van het Vlaamse Gewest in DAF, blz. 1692

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de uitgestelde benoeming van een secretaris-generaal in het departement Leefmilieu en Infrastructuur, blz. 1694

Sprekers : de heer R. Van Hooland, minister L. Van den Bossche

Motie van aanbeveling, blz. 1696

Motie van de heren J. Ulburghs, E. Van Rompuy, J. Sleenckx, P. Dewael, F. Wvmeersch 'en H. Candries betreffende de uitoefening van het recht van onderzoek over de besteding van de KS-gelden – 318 (1992-1993) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1697

Bespreking, blz. 1697

Hoofdelijke stemming, blz. 1697

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten – 280 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 9

Aangehouden stemmings, blz. 1698

Sprekers : de heren J. Tavernier, L. Pierco, E. Beysen

Hoofdelijke stemming, blz. 1705

Sprekers : de heren J. Tavernier, L. Pierco, J. Van Hauthem

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs IV

– 292 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmings, blz. 1707

Hoofdelijke stemming, blz. 1711

Spreker : de heer J. Eeman

Motie van aanbeveling van de heer L. Pierco c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, en mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de rechten van het kind in de sportwereld en

bepaalde toestanden in sommige sportbonden

– 301 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1712

Sprekers : de heer L. Pierco, mevrouw T. Merckx-Van Goeij

Motie van aanbeveling van mevrouw T. Merckx-Van Goeij en de heer L. Peeters c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, en mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de rechten van het kind in de sportwereld en bepaalde toestanden in sommige sportbonden

– 302 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1713

Spreker : mevrouw T. Merckx-Van Goeij

Motie van aanbeveling van de heer M. Olivier tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer M. Olivier gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de niet-naleving door de Vlaamse Executieve van het verdrag tussen België en Frankrijk inzake de verbreding van de Grensleie tussen Deulemont en Menen en het niet-voorzien in de nodige kredieten tot uitvoering van de door de Vlaamse Executieve afgesloten protocollen – 303 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1715

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Motie van aanbeveling van de heer M. Maertens c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer M. Maertens gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bouw van de Marina-jachthaven aan de Belgische oostkust

– 304 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1716

Sprekers : de heer M. Maertens

Motie van aanbeveling van de heer J. Vandeurzen c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer J. Vandeurzen gehouden actuele interpellatie tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de programmatiebevoegdheid inzake zware medische ziekenhuisdiensten – 305 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1718

Sprekers : de heren L. Dierickx, G. Annemans

Motie van aanbeveling van de heren P. Chevalier en A. Denys tot besluit van de op 31 maart 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de rol van de BRTN bij de uitzending van Vlaanderen - Europa 2002

– 312 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1719

Sprekers : de heren A. Denys, E. Van Rompuy

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke gesprekken met het Brussels Gewest, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitnodiging van de minister-president van de Vlaamse regering voor gesprekken met de voorzitters van de Waalse Gewestexecutieve, de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve, de Franse Gemeenschapsexecutieve en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, blz. 1720

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, P. Van Grembergen, F. Van den Eynde, F. Dielens, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1727

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1727

Nr.46 **Dinsdag 27 april 1993**

Berichten van verhinderings, blz. 1729

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 1729

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 1729

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1729

Verlagen

Indiening, blz. 1729

Brief van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1730

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1730

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1730

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1730

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 1730

Commissie van onderzoek naar de besteding van de KS-gelden

Benoeming van de leden, blz. 1731

Reglement - Aanpassingen

- 8 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer H. Suykerbuyk c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 148 (BZ 1992) - Nrs. 1 - 3

Voorstel van de heren H. Lauwers, L. Peeters, J. Geysels en D. Van Mechelen tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 170 (BZ 1992) - Nr. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 299 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 308 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 309 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 310 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1731

Sprekers : de heer M. Logist, verslaggever, de heren A. Denys, H. Suykerbuyk, L. Hancké, J. Geysels

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1738

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de Dynamo 2-campagne, blz. 1747

Sprekers : de heer G. Annemans, minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over extra steun voor het Nederlandstalig onderwijs te Brussel, blz. 1750

Sprekers : de heer L. Van Nieuwenhuysen, mevrouw S. Creyf, de heren L. Appeltans, J. Valkeniers, F. Van den Eynde, J. Van Hauthem, minister L. Van den Bossche

Motie van aanbeveling, blz. 1758

Interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer N. De Batselier, minis-

ter vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over moeilijkheden bij de toepassing van het Vlaams reglement op de milieuvergunning, blz. 1758

Sprekers : de heer J. Van Looy, mevrouw V. Dua, de heren J. De Mol, P. Tant, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer? Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over een belangenvermenging bij het Bestuur Monumenten en Landschappen, blz. 1775

Sprekers : de heren L. Barbé, J. Eeman, J. De Mol, minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1782

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1783

Nr. 47 Woensdag 28 april 1993

Berichten van verhindering, blz. 1789

Werkgelegenheid

Debat, blz. 1789

Sprekers : de heren P. Deprez, D. Van Mechelen, J. Sleecx, J. Geysels, H. Schiltz, E. Van Rompuy, J. De Roo, F. Wymeersch, J. Laverge, G. Vermassen, minister-president L. Van den Brande

Voorstel van resolutie van de heren P. Deprez, J. Sleecx en P. Van Grembergen betreffende het in de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie bereikte akkoord - 328 (1992-1993) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1807

Sprekers : de heren J. Sleecx, D. Van Mechelen

Werkgelegenheid

Debat (Voortzetting), blz. 1808

Sprekers : mevrouw M. Aelvoet, de heren J. Sleecx, P. Van Grembergen, G. Vermassen, J. Van Hauthem, J. Geysels, D. Van Mechelen, F. Wymeersch, minister-president L. Van den Brande, minister L. Detiège

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1818

Nr. 48

Donderdag 29 april 1993

Berichten van verhindering, blz. 1819

Samenstelling van een commissie en een werkgroep

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1819

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het Floridiennestort in de Gentse kanaalzone, blz. 1820

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de herlokalisatie van het Instituut voor Natuurbehoud, blz. 1821

Actuele vraag van de heer J. Vande Lanotte tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de werken aan de Nieuwpoortbrug te Veurne, blz. 1822

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de verdeling van de theatersubsidies voor 1993-1994,

Actuele vraag van de heer M. Van Peel tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de beslissing van de Vlaamse Executieve van 28 april 1993 in verband met de subsidiëring van de Vlaamse toneelgezelschappen voor de periode 1993-1997, blz. 1822

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de uitgave van de tekst van de nieuwe federale Grondwet, blz. 1824

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de bijzondere jeugdbijstand, blz. 1825

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de stakingen in de welzijnssector

Actuele vraag van de heer L. Monset tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de aanhoudende staking in de welzijnssector, blz. 1825

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de onderzoeksp-

dracht van de federale regering over de armoede, blz. 1828

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke oprichting van een Vlaamse voetballiga, blz. 1829

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende Vlabinvest, blz. 1830

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer M. Didden tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het faillissement van de textielgroep Van Overdijk, blz. 1831

Sprekers : de heren M. Didden, H. Olaerts, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over diens recent bezoek aan Nederland, blz. 1833

Sprekers : de heer G. Annemans, minister-president L. Van den Brande
Motie van aanbeveling, blz. 1835

Werkingsbegroting van de Raad

Beraadslaging en stemming, blz. 1836

Commissie van onderzoek naar de besteding van de KS-gelden

Vragen tot afwijking en wijziging van het reglement, blz. 1836

Sprekers : de heren G. Bossuyt, L. Standaert, H. Coveliers, E. Van Rompuy, R. Van Rompaey

Samenstelling van de commissie van onderzoek naar de besteding van de KS-gelden

Wijziging onder de leden, blz. 1837

Samenstelling van de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Wijziging onder de plaatsvervangers, blz. 1837

Huldebetoon

blz. 1837

Voorstel van resolutie van mevrouw M. Aelvoet en de heer J. Geysels betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 325 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel van resolutie van de heren P. Deprez, J. Sleenckx en P. Van Grember-

gen betreffende het in de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie bereikte akkoord
— 328 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel van resolutie van de heren F. Wymeersch en J. Van Hauthem betreffende een Vlaams werkgelegenheidsbeleid
— 329 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel van resolutie van de heren D. Van Mechelen en A. Denys betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 330 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1838
Bespreking, blz. 1838

Sprekers : de heren D. Van Mechelen, F. Wymeersch, J. Sleenckx, mevrouw M. Aelvoet, de heer L. Standaert

Voorstel van resolutie van mevrouw M. Aelvoet en de heer J. Geysels betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 325 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1839

Voorstel van resolutie van de heren P. Deprez, J. Sleenckx en P. Van Grembergen betreffende het in de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie bereikte akkoord
— 328 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1840

Voorstel van resolutie van de heren F. Wymeersch en J. Van Hauthem betreffende een Vlaams werkgelegenheidsbeleid
— 329 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1841

Voorstel van resolutie van de heren D. Van Mechelen en A. Denys betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 330 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1843

Reglement — Aanpassingen

— 8 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer H. Suykerbuyk c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 148 (BZ 1992) — Nrs. 1 - 3

Voorstel van de heren H. Lauwers, L. Peeters, J. Geysels en D. Van Mechelen tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 170 (BZ 1992) — Nr. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 299 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 308 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 309 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 310 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemmings, blz. 1844

Hoofdelijke stemming, blz. 1845

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 19 april 1993 door de heer W. Seeuws gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de economische toestand van de Stad Gent
— 319 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1846

Sprekers : de heer W. Seeuws, mevrouw V. Dua, de heer T. Van Parys

Motie van aanbeveling van de heer G. Annemans tot besluit van de op 19 april 1993 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de waterverdragen
— 320 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1848

Motie van aanbeveling van de heer R. Van Hooland c.s. tot besluit van de op 20 april 1993 door de heer R. Van Hooland gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de uitgestelde benoeming van een secretaris-generaal in het Departement Leefmilieu en Infrastructuur
— 322 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1849

Sprekers : de heren R. Van Hooland, J. De Seranno

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1850

Bijlage

Vraag om uitleg, blz. 1851

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter : Dames en heren de vergadering is geopend

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Caubergs, J. Timmermans : gezondheidsredenen ;

A. Kempinaire, R. Vanlerberghe : buitenslands ;

P. Hostekint, R. Wierinckx : ambtsverplichtingen.

WERKGELEGENHEID

Debat

De voorzitter : Aan de orde is het debat betreffende de werkgelegenheid.

De heer Deprez heeft het woord.

De heer P. Deprez (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de mi-

nister, geachte collega's, het debat over de werkgelegenheid dat wij vandaag voeren, komt precies op tijd. De recente evolutie van de werkloosheidscijfers evenals de meeste prognoses zijn immers, om het zacht uit te drukken, bijzonder verontrustend. Eind februari bereikten het Belgische en het Vlaamse werkloosheidscijfer een historische piek. In Vlaanderen zijn er, onafgezien van de lichte daling in de loop van de maand maart, nu al meer dan 200.000 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen. Hierin zijn dan nog niet eens de oudere niet-werkzoekende werklozen, de jongeren in wachttijd en de deeltijds werklozen mee verrekend. In 1991 kwam, er vrij abrupt een einde aan de geleidelijke daling van de werkloosheid die we sedert midden de jaren tachtig gekend hadden. Sedert ongeveer twee jaar stijgt de werkloosheid opnieuw gestadig, en wel in die mate dat op die kleine twee jaar de gehele afname van de werkloosheid sedert 1984 weer ongedaan is gemaakt.

Binnen de groeiende groep van werklozen nemen de jongeren een steeds groter wordende plaats in. Naast de groei van de jeugdwerkloosheid op zich, is een ander markant gegeven dat nu ook de beide uiteinden van het scholingsspectrum zwaar worden getroffen. De klassieke probleemgroep van de laaggeschoolden wordt in de statistieken vervoegd door steeds meer hoger geschoolden die al evenmin aan de bak komen op de arbeidsmarkt. Op drie jaar tijd is in Vlaanderen het aantal volledig werklozen, al dan niet uitkeringsgerechtigd, met een diploma hoger onder-

wijs met bijna 18 percent gestegen tot ongeveer 30.000 eenheden. Het kwalitatief aspect is met andere woorden niet meer de enige verklarende factor in het werkloosheidsgebeuren en kan dan ook niet meer de enige invalshoek zijn van waaruit de overheid de werkgelegenheidsproblematiek benadert. Het is evident dat werkgelegenheid verbonden is met de conjunctuur. Het scheppen van werkgelegenheid is dan ook in grote mate afhankelijk van de economische groei, die op zijn beurt bepaald wordt door het internationaal economisch klimaat. Vele zaken, waaronder de tegenvallende internationale context, hebben we dus niet in de hand.

Naast het conjunctureel gegeven blijkt er echter ook een bijzonder onrustwekkend structureel verlies aan arbeidsplaatsen op te treden. Het is immers niet enkel de conjunctuurgevoelige industriële sector die met jobverlies te kampen heeft, ook de dienstensector blijkt aan een arbeidsuitstootbeweging te zijn begonnen, terwijl de overheid niet de minste marge meer heeft om werklozen in haar reeds overbezette kader op te nemen. Nog afgezien van de hierboven vermelde conjuncturele en structurele factoren, is er ook nog het gegeven van de Belgische staatsstructuur. Een aantal cruciale instrumenten voor het voeren van een economisch beleid liggen nog steeds op het vlak van de federale bevoegdheden. Naast de domeinen van de fiscaliteit en de parafiscaliteit, de basisinstrumenten bij uitstek voor het bevorderen van een investeringsvriendelijk klimaat, denk

Deprez

ik hierbij aan alle factoren die tot gevolg hebben dat we af te rekenen hebben met een bijzonder hoge bruto loonkost. Om dit te illustreren, wil ik zeggen dat als een onderneming 100 frank bruto loon uitbetaalt aan een werknemer, het haar in werkelijkheid ongeveer 180 frank kost. Een alleenstaande arbeider krijgt in dat geval nog slechts 45,1 percent van de totale loonkost voor het bedrijf en een alleenstaande bediende slechts 43,3 percent. Ook vele werknemers begrijpen niet meer hoe het komt dat men nog zo weinig in handen krijgt als ze de reële loonkost voor het bedrijf kennen.

Recente studies en publicaties hebben trouwens aangetoond dat, in tegenstelling tot wat men vroeger aannam, een hoge loonkost niet noodzakelijk voldoende wordt of kan worden gecompenseerd door een hogere productiviteit en een versnelde modernisering van het productie-apparaat. Immers, ondanks deze twee compenserende factoren blijkt de trend om investeringen naar lage-loonlanden te verplaatsen, een constante geworden te zijn.

Dat is niet te verwonderen wanneer wij bijvoorbeeld weten dat de loonkost van een arbeidster in de Belgische textielsector, inclusief de sociale lasten — ik weet niet of de cijfers helemaal correct zijn, maar ze zijn ieder geval interessant om er een trend uit af te leiden - ongeveer 78.000 tot 79.000 frank bedragen. Voor dezelfde som en dezelfde productiviteit tijdens een gelijk aantal uren kan men daarvoor in Marokko 12, in Thailand 36, in China 48 en in Rusland 90 arbeidsters tewerkstellen. Ik weet wel dat ter zake wordt overdreven en dat veel kan worden genuanceerd. In dergelijke omstandigheden is een bedrijfsleider echter bijna verplicht om tot herlokalisatie van zijn productie over te gaan.

Ik heb daarnet de situatie in bepaalde landen geschetst waarvoor wij nog enigszins begrip kunnen opbrengen. Het is alleszins niet gemakkelijk om daar te gaan investeren. De Oosteuropese staten met hun groot poten-

tieel aan goedkope en relatief goedgeschoolde werkkrachten daarentegen zijn voor vele investeerders omwille van de relatieve nabijheid, tijdelijk althans, de gedroomde investeringsplaatsen.

Om daar tegen in te gaan, moet de Vlaamse overheid er bij de federale autoriteiten blijven op aandringen dat zij, ondanks de budgettaire beperkingen, toch de nodige maatregelen zouden nemen om voor de arbeidsintensieve en exportgerichte sectoren de bruto loonlast te drukken. Zo'n operatie zou zeker getuigen van visie en op relatief korte termijn ongetwijfeld meer opleveren aan de schatkist dan ze in eerste instantie zal hebben gekost.

In dezelfde zin moet er bij de nationale autoriteiten eveneens voor worden gepleit dat iet of wat meer ruimte voor arbeidsflexibiliteit in het arbeidsrechtelijk bestel wordt ingebouwd. Een te rigide opstelling, onder andere inzake de regeling voor overuren en de minimumlonen voor beginnende werknemers die vaak in het bedrijf nog moeten worden opgeleid, is in de gegeven economische omstandigheden immers weerom arbeidsvernietigend.

De nood aan meer soepelheid in de structuren zal trouwens des te prangerender worden naarmate de Vlaamse overheid haar idee van stimulering van het deeltijds werken realiseert. Het succes van deze operatie zal, naast het effectief voorkomen van lastenverzwaring voor de ondernemers, immers ook ten dele afhangen van de mate waarin het deeltijds systeem binnen de concrete bedrijfsorganisatie op een soepele wijze zal kunnen worden ingevuld.

De gevraagde soepelheid en de uitbreiding van het deeltijds werken zullen ons arbeidsgebeuren echter ook gevoeliger maken voor sociale fraude allerhande. Naarmate meer mogelijkheden terzake voorhanden zijn, zal het zwartwerken inderdaad toenemen. Een soepel maar efficiënt controlesysteem dringt zich dan ook op om de te verwachten stijging van het zwartwerk tijdig tegen te gaan.

Algemeen gezien maakt de huidige

VLD-Raadslid Jacques Laverge, voorzitter van de commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling voerde het woord tijdens het debat over de werkgelegenheid

bevoegdheidsverdeling in de federale structuren het absoluut noodzakelijk dat de betrokken instanties en beleidsniveaus permanent overleg plegen. Zonder een dergelijk goed gestructureerd overleg kan men eenvoudigweg niet komen tot een doelmatig beleid, laat staan tot de noodzakelijke synergetische aanpak van onze economische moeilijkheden en werkgelegenheidsproblemen.

De impact van de federale structuur belet zeker niet dat Vlaanderen voor bepaalde aspecten zelf het heft in eigen handen neemt. De huidige Vlaamse bevoegdheden lenen er zich zeker toe om autonoom in te grijpen in de omgevingsfactoren die het economisch gebeuren in sterke mate mee bepalen. Ook al sorteert dit ingrijpen in het economisch gebeuren niet direct een zichtbaar effect, op relatief korte termijn kan het toch wel zorgen voor een stevige relancebasis.

De kern van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid is met andere woorden gelegen in de versteviging van de Vlaamse economische onderbouw ;

Deprez

een basisoptie die trouwens ook effectief weerspiegeld wordt in de verdeling van de momenteel reeds vrijgemaakte fondsen. Deze versterking van het algemeen economisch draagvlak vormt meteen ook de enige deugdelijke garantie voor het tot stand brengen van een duurzaam werkgelegenheidsdynamiek. Dit in tegenstelling tot het oude, en duidelijk niet langer adequate recept van de pure tewerkstellingsprogramma's. Die bezwaren het reeds karige overheidsbudget buitenmatig, en leveren op termijn, — onder andere door de uiterst geringe doorstroming naar reguliere tewerkstelling —, geen fundamentele verbetering op inzake werkgelegenheid. In die optiek verdienen de resultaten van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie dan ook ten volle onze steun, daar het op Vlaams niveau blijkbaar wél nog mogelijk is om tot een brede maatschappelijke consensus te komen over het te voeren beleid. De Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners hebben de noodzaak ingezien van een extra inspanning voor economisch ingebedde werkgelegenheid, gekoppeld aan de noodzakelijke inspanningen voor het behoud van het budgettaire evenwicht.

Een beheersbare overheidsschuld zou wel eens de factor bij uitstek kunnen zijn voor het scheppen van duurzame werkgelegenheid in Vlaanderen. Als we de rentesneeuwbal kunnen voorkomen, zal er inderdaad meer beleidsruimte zijn.

Naast deze algemene macro-economische gegevens, zijn er vanzelfsprekend ook nog andere omgevingsfactoren waarop het Vlaamse beleid stimulerend kan inwerken. Zo zijn bijvoorbeeld de aanhoudende inspanningen voor het verbeteren van onze infrastructuur bijzonder waardevol. De reeds gedane investeringen zullen zowel onmiddellijk als op langere termijn, zowel direct als indirect, werkgelegenheid opleveren in de bouwsector, maar we moeten nog meer investeren. Nauw verbonden met deze infrastructuurinvesteringen moet er ook dringend invulling worden gegeven aan de reeds lang bestaande

en nog steeds groeiende behoefte aan degelijk uitgeruste industrie- en bedrijfsterreinen.

Verder kan de Vlaamse regering ook bijdragen tot de intrinsieke versterking van het Vlaams industrieel weefsel, door het aanmoedigen van een meer op diversificatie gericht beleid. De eerste aanzetten daarvoor vinden we trouwens reeds in het clusterbeleid dat reeds als beleidsoptie werd aangekondigd in de beleidsbrief Economie en dat ook al consequent tot uiting kwam in het werkgelegenheidsprotocol en in het project Vlaanderen-Europa 2002. Ik dring er bij de minister-president wel op aan dit clusterbeleid zo spoedig mogelijk uit het planningsstadium te halen en in de praktijk te concretiseren, zoals dit reeds is gebeurd voor de textiel-machinebouw.

Er is ook nood aan een vergunningsbeleid. De vlotte aflevering van duidelijke en op haalbare normen gebaseerde vergunningen is een factor die steeds meer zal wegen op het ondernemingsklimaat in het algemeen en op het investeringspatroon in het bijzonder. Rechtszekerheid én een snelle administratieve afhandeling zijn voor het vergunningsbeleid een absolute noodzaak.

Een ander ondersteunend element voor het Vlaams bedrijfsleven, en meer in het bijzonder voor de innovatieve kracht ervan, ligt in de inspanningen inzake wetenschappelijk onderzoek.

Dat er een direct verband bestaat tussen de inspanningen voor onderzoek en ontwikkeling en de creatie van nieuwe werkgelegenheid, wordt tegenwoordig door niemand meer betwist. Daarom richt ik een dringende oproep tot de minister-president om de op gang gebrachte inhaalbeweging onverminderd voor te zetten. Immers, ondanks de onmiskenbare verbetering van de situatie is het uitgavenpercentage voor wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen relatief gezien nog steeds vrij laag in vergelijking met de ons omringende landen. Volgens sommige studies zou Vlaanderen grosso modo zelfs slechts de helft besteden van wat de overheid

in andere landen aan wetenschappelijk onderzoek spendeert. Aan dit euvel moet dus dringend en op een doortastende manier worden verholpen. Uit de meest recente onderzoeken blijkt immers dat er een structureel hogere economische groei kan worden bereikt door het opdrijven van het investeringsvolume voor technologische vernieuwing. Wie niet mee kan wedijveren in de technologische race, verliest onvermijdelijk zijn plaats op de ranglijst van de **performante** industrielanden.

De noodzaak om permanent te blijven investeren in onderwijs, vorming en opleiding staat in rechtstreeks verband met het vorige punt. Op dit vlak kan nog veel worden gerealiseerd via het creëren van een betere samenwerking tussen het onderwijs en de bedrijfswereld. Een betere aansluiting met het bedrijfsleven kan het best worden gerealiseerd door het stimuleren van concrete samenwerkingsverbanden tussen onderwijsinstellingen en bedrijven.

Dit type van samenwerkingsverbanden lijkt ook bij uitstek geschikt voor het uitwerken van sterk doelgerichte **bij- en omscholingsprogramma's** voor reeds tewerkgestelde werknemers.

Op die manier kan trouwens ook een wederzijdse kruisbestuiving optreden. De bedrijven valoriseren hun menselijk potentieel, terwijl de onderwijsinstellingen op een directe manier kennis nemen van de veranderende noden van het bedrijfsleven en daarenboven hun aanwezige infrastructuur optimaal kunnen valoriseren. Via samenwerking kunnen alle betrokkenen dus permanent aan elkaars noden tegemoetkomen. Ook de VDAB kan als coördinerende instantie trouwens een nuttige rol spelen in dit proces.

Vorming, opleiding en onderwijs vervullen echter niet alleen een bedrijfs-ondersteunende rol. Zij zijn ook een waardevol instrument om de maatschappelijke uitsluiting van sommige risicogroepen te voorkomen en eventueel terug te dringen.

De idee dat er een permanente groep

Deprez

van uitgesloten kanslozen zou zijn, is voor de CVP steeds onaanvaardbaar geweest. Een dualistische maatschappij is voor de Vlaamse christen-democraten volstrekt uit den boze. Voor onze partij is de prijs die moet worden betaald voor de diverse vormingsinitiatieven op termijn zeker de moeite waard.

Voor diegenen die echt moeilijk een baan kunnen vinden omdat ze onvoldoende geschoold zijn, moeten we alle mogelijke middelen aanwenden om het opleidingsniveau op het gepaste niveau te brengen.

In dezelfde zin verwelkomen wij ook de inspanningen die zullen worden geleverd in de welzijnssector en die zich inschrijven in de ruimere doelstellingen zoals die worden omschreven in het project Vlaanderen-Europa 2002. Welzijn en kwaliteit van het leven creëren eveneens een maatschappelijke meerwaarde die op een uiterst gebalde manier kan worden omschreven als social profit. In de zorgzame maatschappij die wij — naar ik hoop — toch allen voorstaan, zijn er duidelijk aanwijsbare en groeiende behoeften. Daarom is de budgettaire inspanning voor de omzetting van een aantal preciaire statuten in de reguliere tewerkstelling zeker wenselijk en gerechtvaardigd.

In de marge van het werkgelegenheidsbeleid en in het licht van de verbijsterende vaststelling dat in Vlaanderen permanent een bijzonder hoog aantal niet ingevulde knelpuntvacatures blijven bestaan, kunnen we ons ook volledig terugvinden in de aangekondigde initiatieven die de overheid en de sociale partners een beter inzicht moeten geven in de evoluties en de werking van de arbeidsmarkt. Een degelijke opvolging van het arbeidsmarktgebeuren kan alleen maar bijdragen tot een degelijk onderbouwd, constructief en geïntegreerd overheidsbeleid. In het verlengde hiervan kan ook de opening die wordt gecreëerd voor nieuwe arbeidsbemiddelingsinitiatieven buiten de VDAB om een waardevolle denkpiste zijn. Vooral de sector van de hogeschoolden lijkt een domein met enig

potentieel voor particuliere arbeidsbemiddeling. Wel zal de grootste mogelijke waakzaamheid in acht moeten worden genomen teneinde misbruiken te vermijden.

Ten slotte wil ik nog eens terugkomen op het uitgangspunt van mijn betoog. De kern van het werkloosheidsprobleem wordt gevormd door onze te hoge bruto loonkost. Een oplossing ten gronde zal naast het voeren van een actief arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid dan ook een ingreep vergen in de structuren die nu de arbeidskost verzwaren. Enkel op deze wijze kunnen we ervoor zorgen dat de economische groei opnieuw duurzame arbeidsplaatsen oplevert. Het verlagen van de belasting op arbeid vormt dus de sleutel voor het oplossen van het werkloosheidsvraagstuk. Dit betekent ook dat overleg met de federale overheid terzake dringend noodzakelijk is.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte mevrouw en heren ministers, geachte collega's, de Vlaamse regering nam reeds verscheidene initiatieven betreffende de onherroepelijk stijgende werkloosheid. Het protocol dat de Vlaamse regering samen met de werkgevers- en werknemersorganisatie op 17 maart jongstleden ondertekende ter afronding van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie, vormt een opmerkelijk antwoord op het groeiende defaitisme waarmee het werkloosheidsprobleem de voorbije twee jaar werd benaderd. Het Actieplan Werkgelegenheid, dat voor de periode 1993-1995 werd opgesteld, plant bovendien nog 8,5 miljard frank bij komende financiële middelen.

Het is goed dat het protocol getuigt van een zekere bescheidenheid. Het toont trouwens ook dat er een grote consensus bestaat tussen de Vlaamse overheid en de sociale partners in moeilijke economische tijden als deze en dat is nodig als wij het systematische verlies van arbeidsplaatsen en de schade die dit aanricht, willen beperken en de negatieve tewerkstel-

lingsspiraal willen ombuigen naar een economische heropleving.

De hamvraag waarover wij ons nu moeten buigen, gaat erom of Vlaanderen zelf wel over voldoende hefboomen beschikt om de economische impasse te doorbreken. De VLD-fractie heeft hier eerlijkheidshalve neen op geantwoord. Wij kunnen de uitzonderlijk zware crisis die onze economie teistert niet controleren, laat staan bijsturen vanuit het Vlaamse Gewest. De paardemiddelen moeten wij bij de federale overheid zoeken. Het grote probleem van de Belgische ondernemingen ligt immers bij de te zware loonkost ten gevolge van overdreven sociale lasten. Elke werkgever, Vlaams of Waals, betaalt zowat 75 procent werkgeversbijdrage op ieder arbeidsuur, en het resultaat laat zich natuurlijk raden : geleidelijk aan wordt de hele Belgische industrie ontmanteld om naar het buitenland te verhuizen. De textielnijverheid, de scheepsbouwindustrie, de staal- en steenkoolnijverheid waren de grote slachtoffers van eerdere crisissituaties. De electronicasector kreeg het onlangs nog zwaar te verduren met de massale afdankingen bij Philips, dat nu een treurig boegbeeld vormt voor een verdwijnende industrie.

Wij weten nu ook al enkele weken zeker dat de automobiellindustrie ernstig wordt bedreigd. Nauwelijks zijn de problemen bij DAF van de baan of ook General Motors kondigt ingrijpende personeelsafvloeiingen aan. Natuurlijk is de teruglopende vraag daarvan een belangrijke oorzaak, maar het echte probleem schuilt in de te hoge loonlasten en de bewuste uitwijking naar onder meer Oost-Duitsland als een direct gevolg.

Terwijl Vlaanderen verankeringsdebatten voert, dreigt ons hele industrieel apparaat te worden ontmanteld : het lijkt alsof Vlaamse managers andere beslissingen zouden nemen, tegen de economische wetmatigheid in. Integendeel, vele Vlaamse bedrijfsleiders bouwen vandaag reeds belangrijke productiecentra uit in het buitenland. Het dienstenapparaat opereert nog vanuit Vlaanderen, maar het productieproces wordt zoveel mogelijk verlegd naar ex-oost-

Van Mechelen

bloklanden zoals Polen, Oost-Duitsland, Hongarije en recent ook naar Roemenië. Die Vlaamse bedrijfsleiders hebben trouwens geen keuze, mijnheer de minister-president : het is mee-evolueren of door de wereldwijde concurrentiestrijd opgeslorpt worden, want de vrije-markteconomie speelt volgens haar eigen regels.

Niet alleen in Vlaanderen, maar in heel West-Europa staan wij nu voor ultieme beslissingen. Hoe kunnen wij deze massale exodus van de industrie tegenhouden ? Moeten wij zoeken naar alternatieven voor het verloren tewerkstellingspotentieel ?

Het is niet de eerste keer dat de werkloosheid op spectaculaire wijze stijgt. Gedurende de economische crisissen van het midden van de jaren zeventig en het begin van de jaren tachtig steeg de werkloosheid op een even dramatische wijze.

Het tewerkstellingsbeleid van de overheid werd toen gekenmerkt door een grondig pessimisme over de capaciteit van ons marktsysteem om jobs te creëren. Uitgaande van dit pessimisme werd een tewerkstellingsbeleid ontwikkeld, gekenmerkt door twee principes.

Ten eerste, moest de overheid actief optreden in het proces van de job-creatie. Dit kon ze doen door zelf werklozen in de overheidssector aan een baan te helpen of door jobs te subsidiëren in bestaande ondernemingen en in alternatieve arbeidscircuits.

Uit de voorliggende nota blijkt dat het massale inschakelen van werklozen in de overheidssector terecht — en gelukkig maar — niet meer als een ernstig alternatief wordt overwogen.

De andere vormen van overheidsactie worden nog steeds behouden. Ook nu wordt een verruiming van de tewerkstelling in de welzijnssector vooropgesteld en gaat de Vlaamse regering over tot het verstrekken van belangrijke subsidies aan vooral grote ondernemingen die dreigen overkop te gaan. De recente perikelen over Boelwerf en DAF illustreren,

hoe de overheid bereid is reddingsplannen uit te werken die verschillende miljoenen frank subsidies vertegenwoordigen per arbeidsplaats.

De vraag is of dit wel een goede besteding is van het schaarse geld dat beschikbaar is voor de tewerkstelling.

Een tweede principe van een traditionele aanpak van het tewerkstellingsprobleem is dat de beschikbare arbeid moet worden herverdeeld. Het uitgangspunt is eveneens een grondig pessimisme over de capaciteit van de privé-sector om arbeidsplaatsen te scheppen.

In deze visie blijft het aantal jobs dat in de marktsector kan worden gecreëerd constant of daalt het zelfs. Vermits de participatiegraad van de bevolking blijft stijgen, is er maar één oplossing : de beschikbare arbeid moet worden herverdeeld.

Een tiental jaar geleden leidde deze visie tot voorstellen van lineaire arbeidsduurverkortung. Afgezien van de onverwachte staking van de Monsanto-arbeiders in Antwerpen voor het invoeren van de 35-uren werkweek in de petrochemische sector zijn er nu nog nauwelijks voorstanders van deze benadering.

De heer J. Sleenckx : Dat zegt u. Het aantal voorstanders groeit met de dag.

De heer D. Van Mechelen : Dat is misschien mogelijk, maar wij wijzen deze benadering resoluut af.

De heer J. Geysels : Geldt dat voor elk voorstel in die zin ?

De heer D. Van Mechelen : Arbeidsduurvermindering wijzen wij af. Ik leg dit zo dadelijk wel uit.

In plaats van lineaire vermindering van de arbeidsduur wordt thans heil gezocht in het stimuleren van deeltijdse banen. Samen met het aanmoedigen van de loopbaanonderbreking en het ontwikkelen van uitgroei banen wordt hiervoor door de Vlaamse regering een krediet van 2.797 miljoen frank uitgetrokken.

De Vlaamse regering verklaart zich

princiepelijk bereid om gedurende twee jaar formules van arbeidsverdeling te stimuleren waarbij een zelfde arbeidsvolume op vrijwillige basis gespreid wordt over meer werknemers en mits minimaal behoud van het totale arbeidsvolume in de onderneming.

Om dit te realiseren, voorziet de Vlaamse overheid in een financiële ondersteuning die tot doel heeft de bijkomende kosten van de werkgever te dekken. De concrete uitwerking van deze maatregel, die toch goed is voor bijna een derde van de budgettaire inspanning van het Vlaamse banenplan, wordt uitgesteld tot of concreet ingevuld na de afronding van de federale werkgelegenheidsconferentie.

De VLD stelt vragen bij deze toch wel klassieke aanpak van de werkloosheid. Wat zal het rendement zijn van deze maatregel die de belastingbetaler gedurende ongeveer twee jaar 2.6 miljard frank zal kosten en die bovendien tot doel heeft rechtstreeks in te grijpen in de loonkost, en aldus zal leiden tot regionale verschillen ? We hebben het debat hierover enkele weken geleden al gevoerd.

Nationaal minister van Tewerkstelling, mevrouw Smet, wordt immers geconfronteerd met een Vlaams Gewest dat meer Sint-Michielsmiljarden dan het Waals gewest wil — of beter gezegd, kan spenderen voor tewerkstelling.

Is het verantwoord, gelet op de huidige stand van zaken van de staatshervorming, om eenzijdig in Vlaanderen de extra-kosten van deeltijdse arbeid proberen af te toppen door de meerkosten aan sociale bijdragen ten laste van de Vlaamse overheid te brengen. Deze aanpak getuigt volgens mij niet van de wil om mee te werken aan een coherent federaal tewerkstellingsbeleid, maar lijkt me opnieuw een stap te zijn in de richting van een noodgedwongen federalisering van de sociale zekerheid.

Minister-president L. Van den Brande : Mijns inziens liggen de zaken net omgekeerd. Wij willen vermijden dat

Van den Brande

er een gebrek aan samenhang is en dat de beslissingen van de federale overheid haaks zouden staan op onze beslissingen en de middelen die wij daarvoor uittrekken. Daarom doen wij een appel aan de federale overheid om rekening te houden met onze bereidheid om middelen uit te trekken. Wij vragen de federale overheid dan ook om geen contraproductieve maatregelen te nemen.

De heer D. Van Mechelen : Als ik u goed begrijp, doet u een oproep aan de federale regering om te stoppen met capacitatieve bijdragen en soortgelijke toestanden. De Vlaamse overheid neemt nu de meerkost van de deeltijdse arbeid, die wordt veroorzaakt door de hogere sociale lasten die men moet betalen indien men twee deeltijdse arbeidskrachten in plaats van één voltijdse in dienst neemt, ten laste. Ik heb u reeds gezegd, mijnheer de minister-president, dat Wallonië dit financieel niet zal kunnen bolwerken.

Collega Sleecx was vorige week ook in de commissie waar wij hebben gesproken over de uitvoering van het interprofessioneel akkoord, en het verwerken ervan in een wetsontwerp.

Volgens mevrouw Smet is het achteruitschuiven van de federale tewerkstellingsconferentie onder meer te wijten aan het feit dat Vlaanderen en Wallonië verschillende financiële middelen naar voor willen schuiven in het bestrijden van de werkloosheid. Zoiets hypothekeert natuurlijk een coherent federaal tewerkstellingsbeleid.

In deze fase van de grondwetsherziening wil de Vlaamse overheid rechtstreeks ingrijpen in de loonkost van werknemers van Vlaamse bedrijven door het verlagen of het overnemen van een deel van de sociale lasten. De Waalse bedrijven pompen echter geen middelen in tewerkstelling.

Volgens ons is het verlagen van de sociale lasten een opdracht van de federale overheid. Wij willen eventueel wel discussiëren over het dragen van deze lasten. Zullen deze lasten,

die voortvloeien uit het verminderen van de bijdragen, uitsluitend door de federale overheid worden gedragen, of komt men in een federale tewerkstellingsconferentie met de regio's tot een akkoord om die inspanning te delen ?

Wij stellen echter vast dat Wallonië Vlaanderen in deze materie niet zal kunnen volgen.

De heer J. Sleecx : Mijnheer de voorzitter, het parlement moet overwegen of het niet beter is de sociale lasten te heffen op de meerwaarde, in plaats van per hoofd, zoals nu het geval is. De grote bedrijven zijn namelijk arbeidsuitstotend. De kleine bedrijven zijn nog arbeidsattractief, maar hun werknemers presteren vaak overuren of werken in het zwart omdat de sociale lasten te zwaar wegen. Bijvoorbeeld een groot bedrijf in Antwerpen met een kapitaalbreng van 100 miljard frank heeft nauwelijks 100 werkplaatsen. In dit geval rijzen er vragen in verband met de sociale lasten. Een klein bedrijf daarentegen, met een kapitaalbreng van 100 miljoen frank en met 40 of 50 werknemers, draagt meer sociale lasten ten opzichte van het ingebrachte kapitaal. Zoals dit in Japan reeds het geval is, zullen er ook hier steeds meer bedrijven komen die met acht tot tien mensen een enorme meerwaarde creëren.

Het is de taak van het parlement zich hierover te bezinnen, anders zal de sociale zekerheid misschien niet meer betaalbaar zijn.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer Sleecx, ik heb reeds gesteld dat deze discussie niet in de Vlaamse Raad kan worden gevoerd.

Mijnheer de voorzitter, Vlaanderen heeft de pretentie 2,6 miljard frank te investeren, ten einde de te hoge sociale lasten die nationaal worden opgelegd, door overname gedeeltelijk af te toppen. De VLD meent dat dit niet de functie van de Vlaamse overheid is. Dit is niet de goede oplossing.

Ook blijven wij ons verzetten tegen het systematisch subsidiëren van arbeidsplaatsen in ondernemingen die

zijn gedoemd om te verdwijnen. Hierover zijn in de jaren tachtig reeds ontelbare debatten gevoerd. KS was het manifeste bewijs dat het zo niet langer kon, maar toch wordt een dergelijke subsidiëring van arbeidsplaatsen vandaag opnieuw overwogen.

De heer H. Schiltz : Mijnheer Van Mechelen, uw uitspraak lijkt mij ongenueanceerd.

Indien het textielplan in 1978-1979 niet tot stand was gekomen, was er in Vlaanderen gedurende 20 jaar geen intense tewerkstelling in de textielsector geweest. Door het textielplan heeft de overheid er met een beperkte kapitaalbreng voor gezorgd dat een moeilijke periode kon worden overbrugd. Nu zijn er opnieuw problemen in deze sector, maar toch zijn er gedurende 20 jaar arbeidsplaatsen gered die anders redeloos verdwenen zouden zijn.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer Schiltz, intussen heeft deze sector wel de afdeling confectie verloren.

De heer H. Schiltz : Wij hebben toch 20 jaar tijd gewonnen.

De heer D. Van Mechelen : Ik denk hierbij aan Beaulieu en andere mastodontfabrieken waar er nog amper tewerkstelling bestaat.

Wij moeten ons afvragen of het bijvoorbeeld in het geval van Boel zin heeft, 9 miljoen frank per gesubsidiëerde arbeidsplaats te investeren.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Mechelen, laten wij hier geen welles-nietesdiscussie voeren. Wij moeten inderdaad proberen over het werkgelegenheidsbeleid in Vlaanderen tot een consensus te komen.

Inzake de textielproblematiek is het toch opvallend dat zoveel landen in Centraal- en Oost-Europa en Zuid-Amerika uitgerekend in Vlaanderen informatie vragen over de werking van het textielplan. Collega De Roo zal dit niet tegenspreken.

In verband met de Boelwerf hebben wij ons gesteund op internationale

Van den Brande

rapporten waaruit heel uitdrukkelijk is gebleken dat het onverstandig zou zijn geweest om met de technologie waarover wij beschikken, elke scheepsbouwactiviteit stop te zetten. Wie kan met zekerheid zeggen wat er over drie of vijf jaar zal zijn gebeurd ? Dat is het risico van het ondernemen. Het gaat om een van de strategische sectoren die ook door de Europese Commissie worden ondersteund. Ik ben een tegenstander van subsidiëring tenzij deze binnen bepaalde normen gebeurt. Wij moeten zo weinig mogelijk en zo veel mogelijk verantwoorde middelen ter beschikking stellen. Maar menen dat de scheepsbouw een zaak is van een pure vrije markt is een absolute fictie. Alle landen van de Europese Gemeenschap en ook alle landen daarbuiten geven toelagen aan hun scheepsbouw. Manuel Marin moest voor Spanje absoluut commissaris worden voor scheepsbouw en haar nevenindustrieën. Het bedrag van negen miljoen frank kan rustig worden tegengesproken. Dat is echter niet het essentiële.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de minister-president, voor alle duidelijkheid zou het wel eens interessant zijn om van uw kabinet een berekeningsnota te krijgen met de juiste input-output en met de prognoses. Dat document hebben wij in de Vlaamse Raad tot op heden niet ontvangen. Misschien kan u ons overtuigen, maar ik twijfel er aan.

De VLD blijft haar geloof belijden in het ter beschikking stellen van financiële middelen aan de privé-sector om aan jobcreatie te doen. Dat kan het best gebeuren door de kostendruk op arbeid te verminderen. De periode 1985-1990 heeft immers aangetoond dat gemiddeld 50.000 jobs per jaar door de privé-sector kunnen worden gecreëerd indien deze maar voldoende slagkracht krijgt.

Indien wij deze benadering handhaven, dan is het evident dat wij niet moeten praten over doelgroepen. De angstwekkende stijging van de jeugdwerkloosheid en de aanslepende groei van de langdurige jeugdwerk-

loosheid staan daarbij centraal. Indien wij een gezonde en levenskrachtige economie kunnen stimuleren, dan zullen de privé-ondernemingen automatisch de jeugdwerkloosheid opslorpen. Werkgarantieplannen waarbij de Vlaamse regering zelf concrete tewerkstellingsinitiatieven wil nemen onder de vorm van een tijdelijke tewerkstelling bij de overheid en bij de gesubsidieerde niet-commerciële sector zijn overduidelijk nepoplossingen die de jonge werklozen geen stap vooruit helpen omdat zij geen duurzaam tewerkstellingsperspectief bieden. Men grijpt opnieuw naar de klassieke oplossingen van einde van de jaren zeventig, begin van de jaren tachtig (*Opmerking van de heer De Roo.*)

Mijnheer De Roo, hebt u heel het debat gevolgd ? Ik heb niet de indruk. Ik zal u straks ons liberaal tewerkstellingsplan bezorgen.

De heer E. Van Rompuy : Wat kost dat ? 100 miljard frank ? De kostprijs van de heer De Grauwe is de sociale bijdrage met 10 percent verlagen.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer Van Rompuy, doet u eens de moeite om het te lezen. De werkloosheid stijgt sedert december 1990. Vandaag zijn wij eind april 1993. Het is nog altijd dezelfde coalitie als in 1990. Het is de eerste maal dat er op regionaal vlak een tewerkstellingsdebat wordt gevoerd. Op federaal vlak, met socialisten in de regering, moet men er nog aan beginnen.

Wij willen, zoals u hebt naar voren gebracht, trachten de sociale lasten te verlagen. Indien de sociale lasten worden verlaagd, zal automatisch een deel werkloosheid worden opgeslorpt, wat enerzijds minder uitkeringen en anderzijds meer inkomsten in de sociale zekerheid betekent.

De vraag is of er een kloof bestaat in de tijd, waardoor zou moeten worden geprefinancierd. Wat dat betreft blijven wij zeer objectief. Dit moet immers worden bewezen. Wij zijn van mening dat er zich geen kloof voordoet, maar dat is precies de *challenge* die al dan niet zal worden aangegaan. Het alternatief is wat er mo-

menteel wordt gedaan, met name miljarden frank betoelagingen geven aan bedrijven, opnieuw tewerkstellingscircuits oprichten, enzovoort. En daarbij vind ik niets uit, mijnheer Van Rompuy, vermits het letterlijk staat in het document dat hier voor mij ligt. Wat houden de werkgarantieplannen immers in ? Dat zijn toch nieuwe circuits waarin jongeren voor zes maand zullen worden opgenomen om bij de overheid of in de niet-commerciële sector een nep-job uit te oefenen ! Welnu, als liberalen zijn wij het duidelijk niet eens met zulke oplossingen.

De heer J. De Roo : Mijnheer Van Mechelen, ik ben het ermee eens dat de financiering van de sociale zekerheid, buiten de betoelaging van de overheid, hoofdzakelijk gebeurt op basis van de uitbetaalde bruto-lonen, in feite dus op basis van de werkgelegenheid. Het is evident dat dringend naar een ander financieringssysteem moet worden gezocht. Uiteraard zullen de lonen steeds blijven meespelen, maar momenteel is zulks te flagrant, waardoor het systeem meer en meer tewerkstellingsvernietigend wordt. In zal dit even illustreren met een paar cijfers. In de algemene regeling van de werknemers, het grootste systeem van sociale zekerheid, gaat het om 1.240 miljard frank. Volgens de heer Van Mechelen moeten de sociale lasten met 10 percent verminderen. Dat betekent dus dat voor 124 miljard frank op een andere manier moet worden gefinancierd. Mijnheer Van Mechelen, u kwam naar de tribune om uit te leggen op welke wijze tewerkstelling moet worden gecreëerd. Welnu, hoe zal u tewerk gaan voor een bedrag van 124 miljard frank in het kader van de sociale zekerheid ? Inderdaad, de sociale zekerheid zal uiteraard moeten kunnen beschikken over een aantal veilige en gewaarborgde inkomsten die bovendien ook absoluut noodzakelijk zijn om tegemoet te komen aan de sociale problemen van de maatschappij. U zou de sociale zekerheidsbijdragen met 10 percent verminderen. Daarbij denkt u meer bepaald aan de sector van de patronale bijdragen, hetgeen betekent dat die vermindering de 10 percent zou overschrijden. Maar hoe

De Roo

zal u dan het behoud van de sociale zekerheidsinkomsten verzekeren? Bovendien zou ik ook graag vernemen hoe u alsdan de werkgelegenheid zou aanzwengelen?

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer De Roo, u zou onze nota toch eens duidelijk moeten lezen.

Ons voorstel is tweevoudig. Wij zijn van mening dat de meest ideale oplossing erin zou bestaan over te gaan tot een drastische lineaire verlaging van de sociale bijdrage en dit voor iedereen. Wij beseffen echter ook dat zulks onbetaalbaar zou zijn. Vandaar dat wij overgingen tot een duaal systeem. Enerzijds zouden de sociale lasten voor alle werknemers lineair en met slechts 10 percent worden verlaagd en anderzijds zou de gangbare werkgeversbijdrage van 34,7 percent voor nieuwe aanwervingen worden verlaagd tot 10,26 percent, hetzij een vermindering van 70,5 percent. Ik zal u uitleggen waarom wij zo willen tewerkgaan. Wij zijn uitgegaan van volgende permissies : enerzijds de bijdragen die alleszins moeten worden betaald, ook voor de nieuwe aanwervingen, namelijk voor de pensioenen, de arbeidsongevallen en de beroepsziekten. Anderzijds voor de nieuwe aanwervingen wensen wij onder meer een vrijstelling te geven wat betreft de ziekte- en invaliditeitsuitkering, hetzij 2,35 percent. Of een persoon nu werkloos is of niet, uiteindelijk geniet hij steeds van de ziekte- en invaliditeitsuitkering.

Hetzelfde geldt voor de geneeskundige verzorging, de werkloosheid en de kinderbijslag. Of u bent ingeschreven bij de RVA of bij een bedrijf, u geniet hoe dan ook van die kinderbijslag. Daarom willen wij op die bijkomende tewerkstelling een drastische verlaging in de werkgeversbijdrage met 70,5 percent verwezenlijken. Op dat moment krijgen we automatisch een dubbel effect. Enerzijds vallen die personen weg uit de sociale zekerheid, u zal ze dus niet meer zelf moeten betalen, anderzijds genereren zij onmiddellijk bijkomende inkomsten voor de overheid door onder meer het systeem van de bedrijfsvoorheffing.

We zouden echter op voorhand moeten kunnen bewijzen dat dit zichzelf in evenwicht zal houden. Wij hebben op het vlak van de arbeidselasticiteit een aantal berekeningen gemaakt waarbij we heel realistisch naar een arbeidselasticiteit zouden evolueren van 0,2 tot 0,5. Met andere woorden, iedere verlaging van de sociale lasten met een percent zou de ondernemingen ertoe aanzetten bijkomend aan te werven. We moeten dit natuurlijk in een econometrisch model trachten te gieten, wat trouwens het werk is dat professor De Grauwe heeft geleverd. Ik denk dat we dit idee een kans moeten geven.

U zit trouwens op dezelfde piste met dat verschil dat u zich de vraag stelt wie dit moet betalen. U wil de belasting op arbeid verminderen door een belasting op energie in te voeren. Ook deze piste moeten we kunnen onderzoeken. De ene vraag die wij ons stellen, is of wij zelf een bijkomende belasting moeten heffen, of zal Europa ons in de toekomst inderdaad verplichten die accijns te heffen. Op dat ogenblik moeten wij de opbrengst ervan gebruiken voor de vermindering van de belasting op arbeid. Wij delen echter niet uw standpunt om reeds op de situatie in te spelen en te trachten dit nu al in te voeren. Op dat moment zal u opnieuw de competitiviteit van onze ondernemingen belasten en onze concurrentiepositie andermaal in het gedrang brengen. Ik denk dat dit het verschil is tussen de twee visies.

Wij hebben allebei de grote bezorgdheid dat, indien wij er niet in slagen de sociale lasten te verminderen, wij ons industrieel apparaat dreigen kwijt te spelen aan het buitenland, in casu Oostbloklanden die slechts op zes uur autorijden van hier liggen.

Mijnheer de voorzitter, ter afronding zou ik het nog even heel kort willen hebben over de actiestrategie naar tewerkstelling en wat wij ervan denken. Wij zijn het er mee eens dat men de arbeidsbemiddeling, opleiding en vorming fundamenteel wil trachten bij te sturen. De bijlagen bij het protocol zijn heel goed. Mevrouw de minister, ik denk dat u een belangrijke opdracht heeft om de werking en de

efficiëntie van de VDAB eindelijk te verbeteren. De werkgevers hebben op dat punt volgens mij een belangrijke slag thuis gehaald.

U vermeldt ook initiatieven om onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen. Dat is een evidentie, dat is open deuren intrappen. Het opleidingsaanbod moet volgens u beter worden gecoördineerd. Dat zijn zaken die wij in de commissie Tewerkstelling al zes jaar zeggen. Op het vlak van de loonkostsubsidies, werk delen en verdelen en het voorgestelde doelgroepenbeleid zijn wij het niet met u eens.

De tewerkstellingsprogramma's zijn een stap in de goede richting. U zegt dat de programma's zullen worden getest op hun effectief nut. Als zij inderdaad hun nut hebben, dan moeten we volgens u beslissen om daar reguliere tewerkstelling van te maken. Mijn vraag is op dat moment wat de juiste budgettaire kost is van dit alternatieve circuit. Ik denk dan meer bepaald aan de 23.000 GEKO's bij de lokale besturen waaraan toch een prijskaartje hangt van circa 10 miljard frank. Is het de bedoeling om de gemeentebesturen te vragen of zij die GEKO's al dan niet nodig hebben? Zo ja, dan krijgen zij er bovendien nog de rekening van 10 miljard frank bovenop? Is dit de bedoeling?

Ik ben van oordeel dat enige verduidelijking wenselijk is. De rotatie van de arbeidscircuits moet verhogen. Men kan de tewerkstellingsprogramma's zoals GEKO en DAC enkel dulden om langdurige werklozen een weliswaar korte maar nuttige werker-
varing te laten opdoen. Na afloop moeten zij proberen in het reguliere circuit hun weg te vinden.

Ten slotte wil ik nog een paar bemerkingen kwijt over het actieplan dat de economische activiteit in Vlaanderen moet verhogen.

De voorzitter : Mijnheer Van Mechelen, u voert reeds gedurende zesendertig minuten het woord. U heeft uw spreektijd ruimschoots overschreden.

De heer D. Van Mechelen : Een vereenvoudiging van de procedure bij de

Van Mechelen

KMO's is noodzakelijk. De Vlaamse Raad zou een commissie kunnen oprichten zoals die reeds op nationaal vlak werkt. De overheidsadministratie zou sneller en soepelder moeten werken. Dit is voor de VLD een conditio sine qua non. Wij stellen echter nog steeds het tegendeel vast. Een andere vaak gehoorde slogan behelst het creëren van een **bedrijfsvriendelijk** klimaat. Moet men de norm van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) niet herzien en verstrengen ?

U heeft 110 dagen overleg kunnen plegen. Niettegenstaande u, tijdens de onderhandelingen met de sociale partners, goede resultaten bereikt heeft, blijft de VLD fundamenteel van mening verschillen over welke prikkels de regering kan geven om de tewerkstelling te verhogen. Ik hoop dat een debat zoals dat van vandaag over het banenbeleid, in de toekomst voor herhaling vatbaar is.

De voorzitter : De heer Sleecx heeft het woord.

De heer J. Sleecx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw de minister, collega's, de SP is tevreden dat de sociale partners en de Vlaamse regering hun bekommernis voor het werkloosheidsprobleem duidelijk laten blijken. Het werkloosheidsvraagstuk, de massale afdankingen en herstructureringen vormen op dit ogenblik voor het beleid de grootste uitdaging. De Vlaamse regering moet de komende tien jaar de strijd tegen de werkloosheid en het scheppen van nieuwe banen als belangrijkste beleidsprioriteit beschouwen.

In het economische luik van het protocol vindt de SP heel wat van haar programmapunten terug zoals die, bij het begin van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie, door de socialistische ministers De Batselier en Detiège verdedigd werden.

De aandacht van de SP gaat voor eerst uit naar de structurele tewerkstelling : men moet investeren in sectoren die te kampen hebben met een

personeelstekort. Het akkoord voorziet ondermeer in de mogelijkheid om de personeelsomkadering in de welzijnssector te verhogen. Men zal investeren in de gezins- en bejaardenhulp, de gehandicaptenzorg en de kinderopvang. Iedereen die de acties van de opvoeders kent, weet hoe dringend deze investeringen zijn.

De uitbouw en het onderhoud van de basisinfrastructuur vormen een tweede invalshoek die door de SP verdedigd werd. Men besteedt vooral aandacht aan het renoveren van de sociale huisvesting. Vermits dit een zeer arbeidintensieve activiteit is, levert dit niet alleen een verbetering van het woningbestand op maar ook een hogere tewerkstellingsgraad.

De inspanningen in de afvalsector zijn een derde aandachtspunt van de SP dat in het akkoord opgenomen is. Men voorziet in belangrijke middelen voor een selectieve ophaling en de verwerking ervan.

Deze inspanningen bevatten belangrijke kansen voor laaggeschoolde werkzoekenden.

Collega's, in het tewerkstellingsluik zien we drie belangrijke klemtonen die door de SP worden verdedigd.

Er is de politiek van arbeidsherverdeling. Ik wens te beklemtonen dat de SP ervan overtuigd is dat, willen wij meer mensen tewerkstellen en iets voor het probleem van de werkloosheid doen, er inderdaad aan arbeidsherverdeling zal moeten worden gedaan.

Andere punten zijn de actieve aanpak van de jeugdwerkloosheid en de investering in maatschappelijke noden. Deze twee punten zullen vooral door collega Vermassen worden behandeld.

Wat de arbeidsherverdeling betreft is de analyse duidelijk. Wanneer we de evolutie over een lange termijn bekijken, dan zien we dat er met steeds minder werkuren steeds meer wordt gepresteerd. Collega's, ofwel leidt dit tot minder arbeidsplaatsen en dus tot meer werkloosheid, ofwel moet men op een doortastende wijze de arbeid herverdelen. Ik gebruik hier dus nogmaals dit woord.

De Vlaamse partners en de Vlaamse regering kiezen voor het laatste spoor. Zij wensen dit via twee duidelijke wegen te doen.

Ten eerste, via een ondersteunende politiek ten aanzien van een federale arbeidsherverdelingsoperatie.

Ten tweede, via een stimuleringsbeleid ten overstaan van werkgevers die actief de arbeid herverdelen door van allerlei arbeidsherverdelende middelen gebruik te maken.

De SP is ten zeerste verheugd, mijnheer Geysels, dat men het spoor van de arbeidsherverdeling volgt.

Ik heb het woord arbeidsherverdeling zeer dikwijls gebruikt, maar het is één van de belangrijkste motoren voor de creatie van arbeid. Onze fractie wenst een aantal voorwaarden duidelijk te beklemtonen.

Ten eerste, het nationale beleid mag niet tegengesteld zijn aan de Vlaamse herverdelingsoperatie. Dit betekent dat het niet kan dat de middelen die door het Vlaamse budget worden geïnvesteerd ter ondersteuning van bepaalde arbeidsherverdelende formules, denken we bijvoorbeeld aan loopbaanonderbreking, ingroeibanen of deeltijdse arbeid, aanleiding geven tot een kostenverhoging van deze formules op basis van een nationale reglementering.

Daaromtrent moet duidelijkheid worden gecreëerd. Wij dringen er dan ook op aan dat hieromtrent een overleg tot stand komt tussen de Vlaamse en de nationale regering.

Ten tweede, ten aanzien van de formule van deeltijdse arbeid wenst de SP een aantal kanttekeningen te plaatsen.

Ten eerste, de promotie van deeltijdse arbeid moet volgens ons selectief gebeuren en moet zowel voor werkgevers als voor werknemers aantrekkelijk zijn. Dat kan via verschillende formules gebeuren zoals bijvoorbeeld via een recht op deeltijdse loopbaanonderbreking, via deeltijdse uit- en ingroeibanen of via het financieel aantrekkelijk maken van de drie- of vierde jobs. De vrijwilligheid moet worden gegarandeerd.

Sleeckx

Ten tweede, er moet te allen prijze worden vermeden dat de deeltijdse jobs, zowel inzake beloning als inzake flexibiliteit, naar minderwaardig werk evolueren. Daardoor zouden enkel de zwaksten op de arbeidsmarkt, in casu de vrouwen, in die categorie terechtkomen.

Ten derde, er moeten aan deeltijds werk kwalitatieve eisen worden gesteld en dit niet alleen inzake lonen en tijdstippen maar ook inzake de minimale duur. In de regel mag een deeltijdse arbeidsplaats niet lager liggen dan een halftijdse job.

De rechten op het vlak van de sociale zekerheid, ongetwijfeld een belangrijk punt dat moet worden aangestipt, moeten voor een deeltijdse op een identieke wijze als voor een voltijdse betrekking worden geregeld. Wij zeggen hier zeer duidelijk dat de regel van de evenredigheid nauwkeurig moet worden bewaakt.

Ten aanzien van de formule van loopbaanonderbreking moeten volgens ons volgende principes overeind blijven : recht voor iedereen, dus geen enkele discriminatie ; vervangingsplicht en zowel voltijdse als deeltijdse loopbaanonderbreking.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch : Collega Sleeckx, mag ik u even onderbreken. U formuleert een aantal theorieën inzake arbeidsherverdeling.

Kan u mij bondig schetsen wat deze theorie, toegepast in de praktijk, zou betekenen. Ik geef een voorbeeld : een confectiebedrijf stelt vijftig mensen tewerk. Hoe gaat u daar in de praktijk de arbeid herverdelen ?

Welke zullen de gevolgen zijn qua verloning van de prestatie bijvoorbeeld bij deeltijds werken of vermindering van de arbeidsduur ?

De heer J. Sleeckx : De loopbaanonderbreking heeft tot nog toe 42.000 werkplaatsen opgeleverd. Als men de loopbaanonderbreking ook zou toepassen in de deeltijdse arbeid en

deze arbeidsvorm zou promoten, ben ik ervan overtuigd dat er heel wat mensen voor enkele jaren uit de deeltijdse arbeid zullen stappen. Er moeten uiteraard arbeidsplaatsen voor andere deeltijdsen worden gecreëerd. Het effect van de loopbaanonderbreking mag zeker niet worden onderschat. Sommige vrouwen willen omwille van de opvoeding van hun kinderen of om andere redenen wel voor een tijdje uit het systeem van deeltijdse arbeid stappen, wat dan voor die periode een nieuwe job creëert. Ik geef toe dat die job uiteraard niet eeuwigdurend is, maar op dat ogenblik wordt toch een nieuwe job gecreëerd.

Wanneer wij de loopbaanonderbreking vergemakkelijken ook in een deeltijdse job, met uiteraard als voorwaarde de job opnieuw te kunnen opnemen, zal dat ongetwijfeld tewerkstelling creëren.

De heer F. Wymeersch : U beweert wel nieuwe jobs te creëren, of het nu volledige of deeltijdse zijn, maar in feite creëert u geen bijkomende arbeid. U gaat altijd een bepaald volume aan arbeid verdelen onder een aantal jobs. Bijvoorbeeld daar waar nu een job door één persoon wordt ingevuld, zal het dan door twee zijn. Dus in feite verplaatst u het probleem.

De heer J. Sleeckx : Soms is er loopbaanonderbreking — en die soms moet zeer ruim worden geïnterpreteerd — waarvoor geen vervangingsplicht bestaat. Vandaar dat hieraan zeer duidelijke voorwaarden moeten worden verbonden. Dus vervangingsplicht, zonder discriminatie, zowel bij voltijdse als deeltijdse loopbaanonderbreking. Wij zijn ervan overtuigd dat dit principe bijkomende werkplaatsen zal opleveren, rekening houdend met het feit dat nu reeds 42.000 werkplaatsen werden gecreëerd. Wanneer het systeem nog wordt versoepeld, zal dat uiteraard nog meer arbeidsplaatsen opleveren.

Collega's, ik geef toe dat wij altijd in de marge blijven werken. De overheid kan geen 300.000 nieuwe werkplaatsen creëren. Het enige dat de overheid kan doen, is een dam

opwerpen om een aantal mensen op te vangen. Indien wij dank zij dit systeem erin slagen 30.000 tot 40.000 arbeidsplaatsen te creëren, zal iedereen het met mij eens zijn dat wij iets hebben gepresteerd. In verhouding tot de globaliteit betekent zulks misschien een niet zo groot percentage. Indien wij er echter in slagen 30 tot 40.000 mensen uit de werkloosheid te halen, dan is dat toch een inspanning vanwege de overheid inzake tewerkstelling. Ik geef een voorbeeld. Wanneer wij bijvoorbeeld vandaag bij FORD na veel inspanningen erin zouden slagen 4.000 arbeidsplaatsen te creëren, en FORD dankt morgen 3.000 arbeiders af, dan staan wij omzeggens opnieuw even ver. Wij zijn er inderdaad van overtuigd dat de industrie in de allereerste plaats de motor moet zijn.

De overheid moet voor stimulansen zorgen, om toch zoveel mogelijk mensen werk te kunnen verschaffen. Ik ben ervan overtuigd dat wij er niet in zullen lukken 300.000 werkplaatsen te creëren. Ik geloof dat de overheid dus eigenlijk maar iets kan doen in de marge.

Mijnheer Wymeersch, wij moeten ons hier wel afvragen of wij bij de pakken gaan zitten, toekijken en niets doen dan wel of wij iets zullen ondernemen. Neem nu opleiding : dat kan toch wel iets betekenen ! Opleiding kan iemand mogelijk een kans geven aan de slag te gaan, waar dat voorheen niet het geval geweest zou zijn. Er zijn de laaggeschoolden. De heer Vermassen zal straks het thema van de sociale werkplaatsen en de sociale economie behandelen : ik zal daarover dus niet uitweiden, maar wil toch aanstippen dat wij hier een uitstekende gelegenheid hebben om 2.000 tot 3.000 arbeidsplaatsen te scheppen voor mensen die anders nooit aan bod zouden komen. Moeten wij dit doen of niet ? Deze vraag moet ons bezighouden, want in de particuliere sector zullen deze mensen nooit werk vinden. Hier geldt de regulerende taak van de overheid, daarom sta ik hier ten volle achter. Daarom ook zegt de SP dat 8,5 miljard frank van de gelden die ons toekomen ten gevolge van het Sint-Mi-

Sleecx

chielsakkoord moeten dienen voor het scheppen van arbeidsplaatsen. Ik kan daarop slechts reageren met een driedubbel bravo !. Als wij op dit vlak niets zouden ondernemen, zou u ons ongetwijfeld vragen waarom wij geen initiatieven namen.

De voorzitter : De heer Laverge vraagt het woord. Ik vraag de heer Sleecx met aandrang af te rond.

De heer J. Sleecx : Mag ik de tijd van de interrupties niet aftrekken van de mij toegemeten tijd ?

De voorzitter : U hebt de u toegemeten tijd reeds met vier minuten overschreden.

De heer J. Laverge : Ik begrijp uw theorie. Dit is uiteraard een kostenverhogende factor. U vraagt zich niet af wie dat zal betalen. Volgens de heer Deprez is de kern van het probleem dat de sociale lasten te hoog zijn, wat afbreuk doet aan onze competitiviteit en ons op zowel industrieel niveau als andere terreinen achteruit doet gaan. Hier ligt één van de grote oorzaken van het verlies aan arbeidsplaatsen. In uw theorie zullen nog zwaardere lasten op de sociale zekerheid worden gelegd. U zal dan ook de lasten op de bedrijven verhogen en de competitiviteit nog verder verzwakken. U draait rond in een vicieuze cirkel.

De heer J. Sleecx : Mijnheer Laverge, hierover moet een discussie ten gronde worden gevoerd. Dit is nogal moeilijk binnen de enkele minuten aan spreektijd die mij nog resten.

Toen de heer Van Mechelen op deze tribune stond, heb ik enkele vragen gesteld bij het betaalbaar houden van onze sociale zekerheid, bijvoorbeeld vanaf het jaar 2005. Moeten wij dan niet in de eerste plaats denken aan een andere manier voor de inning van de bijdragen ? Is het houdbaar dat bijdragen worden geïnd per capita, per hoofd ? Moeten wij geen gemengd systeem uitdokteren, waarbij ook de machines worden belast ? Dit zal misschien wat pijn doen, maar wij kunnen toch niet anders dan vaststellen dat de grote bedrijven arbeidsaf-

stotend zijn en de kleine bedrijven arbeidsintensief ? Wij zullen daaraan iets moeten doen, bijvoorbeeld ook de machines, en dus de meerwaarde, belasten. Telkens wordt daarbij geopperd dat dit tot kapitaalvlucht zal leiden. Ik ben echter niet naïef : dergelijke maatregel kan slechts effect sorteren in een Europese context. Ik ben er wel van overtuigd dat de sociale zekerheid zoals die vandaag reilt en zeilt, niet meer betaalbaar zal zijn vanaf het jaar 2005. Wij zullen een ander systeem van inning moeten zoeken en ik vind, zoals gezegd, dat dit de richting van de meerwaarde moet uitgaan.

Men vraagt mij uit te leggen hoe dit zou moeten gebeuren. Dat is niet mijn taak. Een politicus kan slechts de krijtlijnen uittekenen. Binnen die krijtlijnen moeten technici uitzoeken wat haalbaar is en wat niet.

Wanneer er bijvoorbeeld 100.000 huizen tekort zouden zijn in dit land, moet men mij toch ook niet vragen zelf een huis te bouwen ? Dat is niet mijn taak. Ik kan enkel een probleem vaststellen en het bespreekbaar maken. Het is dan aan wetenschapsmensen om te onderzoeken wat kan en wat niet. Om die reden heb ik het federale parlement gevraagd een debat te houden over het betaalbaar houden van de sociale zekerheid.

De SP vindt dit een goed akkoord, al moeten we er de relativiteit qua effect in erkennen, rekening houdend met het feit dat er in Vlaanderen meer dan 200.000 werklozen zijn. Ten tweede, is er de belangrijke optie van arbeidsherverdeling door middel van het inzetten van diverse instrumenten zoals het recht op loopbaanonderbreking, uit- en ingroeibanen en bepaalde formules van deeltijds werk. Mevrouw, een punt dat naar onze mening niet volledig in orde is en waar wij kritiek op hebben, is het feit dat er te weinig aandacht wordt besteed aan het jeugdwerkloosheidsplan, de sociale economie en de sociale werkplaatsen.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, me-

vrouw de minister, collega's, het is duidelijk dat wij hier vandaag een min of meer mistig debat voeren. We moeten ons er goed van bewust zijn dat het niet de taak is van de overheid om te gaan ingrijpen op de arbeidsmarkt. We moeten echter wel de mogelijkheid durven en willen creëren om een bepaald kader te scheppen. Een tweede reden waarom dit een mistig debat is, is het feit dat wij hierover debatteren in de Vlaamse Raad terwijl wij allen heel goed weten dat de politiek die wij ondergaan en die invloed heeft op de arbeidsmarkt, ons economisch bestel en onze sociale maatschappij, bijna uitsluitend valt onder nationale maatregelen en bevoegdheden. Zowel de ministeries van Sociale Zaken als van Tewerkstelling en Arbeid zijn nationale instellingen. Zij bepalen het beleid of leggen zulke hypotheek op dat een eigen Vlaams beleid, dat autonoom zijn eigen koers zou moeten kunnen varen, bijna onmogelijk wordt.

Een onafhankelijk Vlaanderen zou nochtans een veel dynamischer beleid kunnen voeren dan een deelstaat Vlaanderen die zijn budgettaire mogelijkheden beperkt ziet, bijvoorbeeld door een voortdurende kapitaalafstroming naar het failliete Wallonië. Ik wil dit debat niet heropenen, maar wij weten allemaal dat er een dotatiebenadeling, een bepaalde sociale transfer in de sociale zekerheid, een spaargeldtransfer en een benadeling op het gebied van de intrestenlasten bestaat. Het spreekt voor zich dat een onafhankelijk Vlaanderen deze bedragen veel beter zou kunnen besteden. We mogen en moeten ervan uitgaan dat zolang de sociale zekerheid niet is geregionaliseerd en Vlaanderen niet over een eigen fiscaliteit beschikt, een te groot gedeelte van de Vlaamse gelden niet terug in Vlaanderen terecht komt. Collega's, om een degelijk eigen Vlaamse economisch en tewerkstellingsbeleid te kunnen voeren, is het in de eerste plaats nodig de sociale zekerheid te federaliseren. Zo zullen wij tenminste op dat gebied over een pakket gelden kunnen beschikken die wij voor de eigen ontwikkeling kunnen aanwenden. Daarmee kan de loon-

Wymeersch

kost, die op dit ogenblik in verhouding tot die in vergelijkbare landen te hoog is, omlaag worden gebracht.

Dit wil niet zeggen dat wij, zolang ons sociaal zekerheidsstelsel niet grondig is hervormd, niet alles in het werk moeten stellen om de loonkost te drukken.

Als mogelijke maatregelen in het kader van de hervorming van de sociale zekerheid zien wij op de eerste plaats de regionalisering ervan en, ten tweede, — collega Sleenckx heeft gelijk — het herdenken van het stelsel. In dit verband herinner ik eraan dat de heer Sleenckx zelf reeds vorig jaar een oproep tot regionalisering van de sociale zekerheid heeft gedaan. (*Protest van de heer Sleenckx*) Ik meen daaruit te mogen concluderen dat het stiltes-tijd wordt . . .

De heer J. Sleenckx : Mijnheer Wymeersch, u moet letterlijk citeren wat ik ooit heb gezegd. Ik heb destijds verklaard dat, indien er niets zou worden gedaan aan de scheeftrekkingen in de sociale zekerheid, wij inderdaad ons ertoe zouden genoopt zien om over een regionalisering van het stelsel te praten.

De heer F. Wymeersch : Wat ik bedoel, is dat wij uw uitspraak dat de sociale zekerheid moet worden herdacht, onderschrijven. Toch laat ik u opmerken, mijnheer Sleenckx, dat u uw oproep vorig jaar hebt gelanceerd en dat er sindsdien noch in de bevoegde commissie noch in het Belgische parlement veel constructief werk ter zake is geleverd.

De heer J. Sleenckx : U weet beter dan ik dat de werkgroep die alle facetten van de sociale zekerheid onderzoekt, dat werk niet op twee dagen kan afkrijgen.

Ons voorstel bestond erin om over de partijpolitieke grenzen heen na te gaan hoe en wat met de sociale zekerheid na 2002. Een hervorming kan niet van vandaag op morgen. Dat vergt heel wat studiewerk.

Ik ben er in ieder geval van overtuigd dat een aantal partijen, willen zij echt

met gezond verstand oordelen over de vraag hoe de sociale zekerheid na 2002 betaalbaar te houden, misschien enkele taboes zullen moeten laten vallen. Dat is de discussie.

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Sleenckx, ik kan u geruststellen : voor ons is het geen taboe om bepaalde denkpijpen te volgen.

Ik wil het vandaag niet expliciet en ten gronde hebben over het probleem van de hier verblijvende vreemde arbeiders. Toch laat ik dit opmerken : wij zijn uiteraard van mening dat wij als Vlaamse natie in de huidige economische situatie ons de luxe een gedeelte gast-werklozen ter beschikking te hebben, niet kunnen permitteren.

Wèl leg ik de vinger op de vrij actuele problematiek van de illegale tewerkstelling van de voornamelijk Oosteuropese arbeidskrachten. Als goedkoop en onderbetaald arbeidspotentieel worden zij geronseld door werkgevers die op gewetenloze manier de al te hoge parafiscale druk en loonkost willen omzeilen. Het moet mij van het hart dat er in deze materie geen of slechts geringe reactie komt vanwege de traditionele vakbonden, hoewel zulke praktijken in strijd zijn met de fundamentele sociale en arbeidsrechtelijke verworvenheden, en arbeidsplaatsen van de eigen werknemers brutaal in het gedrang brengen.

Collega's, het Vlaams Blok is als gezinspartij overtuigd van het werkloosheidsverminderende effect van een opvoedersloon dat afhankelijk is van het aantal kinderen en kan oplopen tot het bestaansminimum voor de opvoeding van de kinderen thuis. Cumulatie van het opvoedersloon en de werkloosheidsuitkering of de fiscale aftrek voor de medewerkende echtgenoot zou in dat geval niet meer mogelijk zijn. Het aantal nepwerklozen zou met deze maatregel drastisch kunnen worden ingeperkt en opvoedende ouders zouden hun arbeidsplaatsen overlaten aan werklozen, zeker wanneer aangepaste maatregelen met betrekking tot de loopbaanonderbreking zouden worden genomen.

Het Vlaams Blok blijft ook uiteraard

niet blind voor de fiscale aspecten van het tewerkstellingsdossier. De huidige fiscale en de parafiscale maatregelen zijn van die aard dat investeren in Vlaanderen met als eventueel resultaat bijkomende arbeidsplaatsen allesbehalve interessant is. Dan is er ook nog het juridisch aspect. De laatste jaren is er op wetgevend vlak voor het bedrijfsleven heel wat veranderd en in een snel tempo bovendien, zodat kandidaat-investeerders, vooral buitenlandse, afzien van investeringen. Een gezond werkgelegenheidsbeleid voeren en het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen moeten gepaard gaan met een investeringsvriendelijk klimaat. Met nepstatuten, alternatieve programma's of kunstmatige overheidsinjecties creëert men geen echte werkgelegenheid. Ze brengen alleen kosten mee voor de gemeenschap, zonder dat zij wezenlijk tot een verhoogde productiviteit bijdragen. Alleen echte jobs kunnen het hele economische bestel weer in goeie banen leiden. Bedrijven vluchten geregeld naar het buitenland. Ook collega Van Mechelen heeft daar reeds op gewezen. Om deze trend tegen te gaan, zijn er maatregelen nodig, die zoals al gezegd, het investeringsklimaat verbeteren en die de eigen Vlaamse inbreng consolideren en waar mogelijk uitbreiden. Ik denk hierbij meer bepaald aan kunstmatige injecties door de overheid, aan het weer aantrekkelijk maken van de investering van privé-kapitaal ongeacht de herkomst, en aan de aanmoediging van de investering van Vlaams privé-kapitaal. Het Vlaams Blok kiest duidelijk voor de derde mogelijkheid omdat ook deze meer dan de andere de Vlaamse verankering, ondertussen wel bekend, een slaagkans geeft.

De heer E. Van Rompuy : Moet de overheid een rol spelen bij de verankering ?

De heer F. Wymeersch : Collega Van Rompuy, wij zijn inderdaad voor verankering, maar niet tegen elke prijs. Hoewel het vandaag niet het moment is om deze discussie te voeren, menen wij dat de overheid maar moet optreden als het algemeen belang in het gedrang komt. Dat geldt

Wymeersch

overigens niet alleen voor het verankeringsproces, maar ook in de GIMV. De blokkeringsminderheid van de overheid moet het algemeen belang dienen.

Vlaamse verankering moet volgens ons in de eerste plaats gebeuren via Vlaams privé-kapitaal. Het is niet de allereerste taak van de overheid, al dan niet onder het mom van verankering, verankeringsstrategieën te gaan uitwerken.

Verder menen wij dat een kader moet worden geschapen dat privé-personen of privé-ondernemingen aanmoedigt om te beleggen in durfkapitaal. Daartoe moeten er interessante voorwaarden worden geboden, bijvoorbeeld belastingvrijstellingen op een deel van de winsten of belastingvermindering voor gezinslast. Deze aanmoediging om durfkapitaal te investeren, zou volgens ons moeten gelden voor de KMO's, voor de bedrijven die voor 60 tot 65 percent werken voor het buitenland en voor de arbeidsintensieve bedrijven die een beroep doen op laaggeschoolden, en dan bij voorkeur in die sectoren die nog een reëel groeivermogen hebben. Ik wil er ook nog op wijzen dat, of wij het nu graag hebben of niet, de tewerkstelling zich verschuift naar de tertiaire en zelfs naar de quartaire sector.

Bedrijven die van durfkapitaal gebruik willen maken, moeten wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Ten eerste, moeten ze een investeringsplan kunnen voorleggen; ten tweede, moeten ze garant staan voor een aantal bijkomende arbeidsplaatsen en ten derde, moeten ze uiteraard onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting en ten vierde, moet de exploitatiezetel in Vlaanderen gelegen zijn. Voor ons staat hierbij vooral de werkgelegenheid voorop en niet in de eerste plaats het belastingvoordeel.

Het verstrekken van durfkapitaal moet worden gekanaliseerd via de openbare kredietinstellingen.

Wat de overheidsinterventies betreft,

herhaal ik dat de Vlaamse overheid niet als voornaamse taak heeft om in deze materie in te grijpen. Zij moet echter wel instaan voor de aanleg en het onderhoud van de infrastructuur. In die hoedanigheid stimuleert de overheid dus de werkgelegenheid, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks via een eventuele uitbesteding van openbare werken aan de privé-sector.

De huidige regeringen nemen hun taak als hoeder van deze infrastructuur en dus ook als werkverschaffer steeds minder ernstig om budgettaire redenen. Het verheugt mij echter dat er volgens het afgesloten protocol een minimale inspanning zal worden gedaan door de Vlaamse overheid.

De aanwending van de begrotingsmiddelen moet toelaten om dergelijke overheidsopdrachten te blijven uitschrijven en bovendien om de fiscale en de para-fiscale druk te verlichten. Ook het verschil tussen het brutoloon en het nettoloon moet kleiner worden.

Er werd reeds herhaaldelijk beklemtoond dat de belastingsdruk in Vlaanderen — en tot nader order dus ook nog altijd in België — veel te hoog ligt en een verstikkende invloed uitoefent op ons ondernemingsklimaat.

Wel moet worden opgemerkt dat de besparingen in de sociale sector niet mogen leiden tot een afbreuk van de verworven rechten. Sommige sociale structuren dienen echter grondig te worden hervormd. Ik verwijs naar de misbruiken in sommige deelsectoren van de sociale zekerheid.

Het Vlaams Blok stelt een reeks maatregelen voor om het verschil tussen het brutoloon en het nettoloon te verkleinen.

In de eerste plaats pleiten wij voor een selectieve vermindering van de werkgeversbijdragen voor additionele tewerkstelling en voor een vrijstelling van de patronale sociale-zekerheidsbijdragen gedurende vijf jaar, verlengbaar tot tien jaar wanneer het bijkomende tewerkstelling van laaggeschoolden betreft. Wij zijn voorstander van bijkomende remunera-

ties in de vorm van de uitkering van winstaandelen als bijkomende loonsverhoging of eventueel in de plaats van loonsverhoging.

Een belastinghervorming is onvermijdelijk. In mijn inleiding heb ik gezegd dat wij hier in de Vlaamse Raad een vrij mistig debat voeren terwijl er heel wat domeinen zijn waarop wij helemaal geen vat hebben. Ook de fiscaliteit heeft een duidelijke impact op het economische en het sociale bestel. Daarom pleit het Vlaams Blok voor een afschaffing van de personenbelasting op het inkomenge-deelte dat overeenkomt met het bestaansminimum. Vooral de gezinnen met kinderen zullen deze extra-koopkracht gebruiken, zij zijn de beste activatoren van de economie, zowel op korte als op lange termijn.

De Vlaams Blok-fractie kant zich uiteraard tegen het invoeren van een minimum-belasting voor ondernemingen omdat bij het lineair doorvoeren van deze maatregel ook de bedrijven in moeilijkheden en de beginnende ondernemingen worden getroffen.

Ten einde het bouwbedrijf opnieuw te stimuleren, pleit het Vlaams Blok voor een totale aftrekbaarheid van de BTW bij renovatie van woningen en voor een aftrekbaarheid van de helft van het bedrag van de BTW bij nieuwe woningen.

Inzake de flexibiliteit van de arbeidsverhoudingen stellen wij een aantal misschien minder doortastende maatregelen voor.

Ten eerste, de invoering van een gedeeld werkgeverschap. Bepaalde werknemers worden slechts gedeeltelijk tewerkgesteld door een werkgever terwijl een andere werkgever in die omgeving eveneens gedeeltelijk gebruik zou kunnen maken van de diensten van deze werknemers. In zulk geval zou co-werkgeverschap mogelijk moeten zijn.

Ten tweede, we willen de uitwerving stimuleren en, ten derde, wij wensen eveneens te investeren in de opleiding van de werknemers.

Een eigen accent van het Vlaams

Wymeersch

Blok in het werkgelegenheidsdebat is de gemeenschapsdienst. Uit de tekst van punt 7.4.3. van het protocol maak ik op dat de Executieve deze dienst, al is het in een meer verdoken vorm, overweegt.

Het is een bijkomend middel om de werkloosheidscijfers te drukken en de werklozen inschakelbaar te maken in het arbeidscircuit. Een voordeel van deze gemeenschapsdienst is dat de langdurig werkloze, die na een lange zoektocht naar werk vaak een gevoel van nutteloosheid heeft, zich opnieuw nuttig kan maken en aldus het gevoel krijgt er opnieuw bij te horen.

De personen, die het langst werkloos zijn, zouden als eersten worden ingeschakeld in diensten van openbaar nut. De voorwaarden zijn : ten minste een jaar volledig uitkeringsgerechtigd werkloos zijn en **werkbe-**kwaam zijn wat leeftijd en capaciteit betreft.

Het moet echter duidelijk zijn dat deze gemeenschapsdienst nooit taken mag uitvoeren die kunnen worden verricht door de privé-sector .

De heer E. Van Rompuy : Is dit dan ook geen nepstatuut ? In uw inleiding pleit u tegen nepstatuten en bijzondere circuits. Nu pleit u voor een soort gemeenschapsdienst voor mensen die ten minste een jaar werkloos zijn. Ik begrijp niet welk verschil er bestaat tussen deze verschillende statuten.

De heer F. Wymeersch : Dit is geen nepstatuut. Enerzijds merken we dat de overheid om diverse redenen, waaronder waarschijnlijk budgettaire, bepaalde taken niet aan kan en anderzijds is er de grote groep langdurig werklozen. Wij stellen voor dat deze werklozen volgens de voorwaarden die ik daarnet heb opgesomd worden ingeschakeld voor bepaalde diensten, bijvoorbeeld in de milieu- of in de welzijnssector.

De heer G. Vermassen : Moeten zij gratis werken ?

De heer F. Wymeersch : Wij gaan ervan uit dat tegenover elke verlo-

ning of beloning, of die nu wordt betaald door de werkgever of door de overheid, een prestatie moet staan.

In ons voorstel kunnen de langdurig werklozen worden ingezet in bepaalde diensten van de overheid in afwachting dat ze later opnieuw in het arbeidscircuit worden ingeschakeld. Zij behouden ten minste hun werkloosheidsuitkering en krijgen bovendien de mogelijkheid om aan bijscholing of herscholing te doen. Dit is dus iets helemaal anders dan de nepstatuten die momenteel bestaan.

De heer G. Vermassen : Dit betekent werken in ruil voor een werkloosheidsuitkering !

De heer F. Wymeersch : Mijnheer Vermassen, binnen de meerderheid in de nationale regering wordt geleidelijk aan de idee geopperd dat wie niet werkt in bepaalde gevallen zelfs geen recht meer zou hebben op een uitkering ! Wij garanderen in dit statuut ten minste dat de werkloosheidsuitkering blijft behouden. Niets sluit uit dat een grotere beloning niet mogelijk is. Op dit ogenblik stel ik echter stelselmatig een afbouw vast van de werkloosheidsuitkering naargelang iemand langer werkloos is. Trouwens, de VLD pleit in bepaalde gevallen ook voor een aftopping van de werkloosheidsuitkeringen. Hierin onderscheidt het Vlaams Blok zich toch wel duidelijk van de VLD.

Mevrouw de minister, het valt me op dat u een bepaald doelgroepenbeleid wenst te voeren. Wij zijn zeker en vast geen tegenstander van een dergelijk beleid. U maakt evenwel een verticale indeling van de doelgroep in bijvoorbeeld migranten, vrouwen, gehandicapten enzovoort. Het Vlaams Blok vindt dat men tot een horizontale indeling van de doelgroepen moet komen. Het zijn vooral de laagstgeschoolden — de onderste laag van de bevolking — die moeten worden geholpen. In tijden van economische recessie is het immers precies deze categorie die het eerst tussen wal en schip valt. Wij pleiten dus niet voor een verticale maar voor een horizontale opdeling.

Het Vlaams Blok heeft duidelijke op-

ties genomen in verband met een eigen werkgelegenheidsplan. Het is evenwel duidelijk dat zolang Vlaanderen geen eigen beslissingsbevoegdheid heeft in verband met fiscaliteit, parafiscaliteit en sociale zekerheid, er geen enkele Vlaamse Executieve, geen enkele Vlaamse Raad, geen enkel Vlaams volk een volwaardig eigen werkgelegenheids- en economisch beleid zal kunnen voeren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, in 1953, 40 jaar geleden, werd het eerste naoorlogse Vlaams Wetenschappelijk Economisch Congres gehouden. Het thema was Tewerkstelling en Werkgelegenheid in Vlaanderen. De bedoeling was de toenmalige achterstand van Vlaanderen inzake tewerkstelling en werkgelegenheid tegenover het Belgische geheel te analyseren en oplossingen aan te reiken om hieraan te verhelpen. Het was de tijd van de slogan Werk in eigen streek.

In 1983, 10 jaar geleden, werd het zestiende Vlaams Wetenschappelijk Economisch Congres gehouden. Toen was het thema Werkgelegenheid voor de jaren tachtig. Het accent was duidelijk verschoven. De economische en sociale emancipatie van Vlaanderen had meegebracht dat onze wetenschapslui zich meer konden buigen over de structurele problemen en evoluties van de tewerkstelling.

In 1993 — opnieuw 10 jaar later — is het thema van de werkloosheid en de werkgelegenheid weer aan de orde, en wordt het voor de eerste keer behandeld in het kader van de nieuwe Vlaamse instellingen.

Ik geef u deze summier historische referentiepunten om aan te tonen dat de gestelde problematiek zowel naar structurele, inhoudelijke gegevens als naar politieke omkadering grondig is geëvolueerd.

Zinvolle arbeid is zo'n existentiële behoefte dat het ontbreken ervan een destructieve invloed uitoefent op het

Schiltz

individu en de gemeenschap. Dit is niet enkel een moreel, maar ook een belangrijk politiek uitgangspunt in dit debat dat tot dusver — naar mijn smaak — al te zeer in macro-economische techniciteit is gevoerd.

Het evangelie mag de arbeid dan als een beproeving afschilderen, wij kennen allemaal het gebod : Gij zult uw brood eten in het zweet des aanschijns. Onze hoogontwikkelde beschaving heeft het slafelijk karakter van de arbeid grotendeels weggenomen, althans in onze westerse wereld, en de arbeid tot het hogere niveau opgetild van een creatieve uiting van het mens- en medemenszijn. De arbeid kan dan ook niet worden vervangen door een onbeperkte uitbreiding van de vrijetijdsmaatschappij.

In de jaren zestig las ik het boek *De wereld gaat aan vlijt ten onder*, waar een geïnspireerd journalist het evangelie van de non-activiteit proclameerde. Wij hebben allemaal de studiedagen van de Van Cleef-stichting gekend over de *vrijetijdsmaatschappij*. Deze filosofie is echter achterhaald.

Intussen heeft men beseft dat de mens onstuitbare behoeften heeft om actief bezig te zijn, en liefst samen met anderen. Als deze activiteit ontbreekt, dan treden *degeneratieverschijnselen* op. Ledigheid is des duivels oorkussen, zei men vroeger, maar nu is het de oorzaak van vandalisme en andere degenererende uitingen.

Zinvolle arbeid is eigenlijk **noodzakelijk** voor een gezonde samenleving, en wordt bijgevolg ook een recht van het individu. De paradox van onze samenleving bestaat er evenwel in dat het volume beschikbare en zinvolle arbeid quasi oneindig is. Er bestaat geen enkel activiteitsdomein waar nog niet van alles zou kunnen gebeuren. Zeggen dat er te weinig arbeid is — en dat trof mij een beetje in de uiteenzetting van collega Sleecx — is een onjuist uitgangspunt. Globaal genomen is er arbeidsmogelijkheid in overvloed. Denken

we maar aan alle taken die kunnen worden vervuld en alle behoeften die kunnen worden bevredigd, zowel in de culturele sector, de sociale sector als in de welzijnssector.

De mogelijkheden tot arbeid zijn dus oneindig, maar wij slagen er niet in een voldoende groot gedeelte van deze mogelijkheden ook in effectieve arbeidsplaatsen om te zetten. De reden hiervoor is van **economisch-financiële** aard.

Er bestaan immers twee soorten arbeid. Er is aan de ene kant de arbeid die in combinatie met kapitaal en ondernemerschap economische meerwaarde produceert, en aan de andere kant de arbeid die dankzij deze meerwaarde kan worden betaald in andere sectoren, waar culturele, sociale en andere niet-economische **meerwaarden** worden gecreëerd.

Er is een tijd geweest toen men zei dat de arbeid in de zogenaamd zachte sectoren evenzeer meerwaarde creëerde. Men heeft de studie van de stad Amsterdam geciteerd, waaruit bleek dat iedere frank die in Amsterdam in cultuur werd geïnvesteerd, eigenlijk drie frank opbracht. Wanneer men dieper op de problematiek ingaat, beseft men dat dit gedeeltelijk een sofisme is, want om die frank te kunnen investeren in de culturele sector, moet er eerst economische meerwaarde worden gecreëerd om die frank mogelijk te maken.

Zonder de interactie tussen deze sector met economische meerwaarde, en de sector zonder economische meerwaarde te ontkennen, is het duidelijk dat het de eerste sector is die grotendeels de tweede sector mogelijk moet maken.

Vandaar dat de Vlaamse Raad en de Vlaamse regering, in zoverre de overheid bij het probleem is betrokken, slechts gedeeltelijk kunnen optreden om een tewerkstellingspolitiek in de strikte zin te voeren.

Zij kunnen inderdaad in de culturele, de welzijns-, de milieu- en de onderwijssector ruime bevoegdheden hebben en daar zelfs zinnige tewerkstellingsmogelijkheden scheppen. Inzake de fiscale en de sociale beleidsmate-

ries die alle vormen van tewerkstelling rechtstreeks of onrechtstreeks beïnvloeden, zijn zij evenwel minder bevoegd. Daarom mogen wij de macro-economische gegevens, wat de federale regering kan en moet doen niet uit het oog verliezen. Het debat moeten wij evenwel beperken tot wat wij zelf kunnen doen.

Zoals collega Van Mechelen al zei, wij mogen niet passief toezien, alleen omdat wij de fiscale en de arbeidsrechtelijke bevoegdheden missen om de tewerkstelling in de economische sector ingrijpend te beïnvloeden. Alleen al de morele dimensie van het werkloosheidsprobleem verplicht ons tot actie. De Vlaamse regering lijkt dit te hebben begrepen. De ondertekening van het protocol door de Vlaamse regering en de Vlaamse werkgevers- en werknemersorganisaties is daarvan het bewijs en moet dan ook uitermate worden gewaardeerd, wat bij de Vlaamse Vrije Democraten zeker zo is. Het is onmogelijk alle tien de onderdelen ervan hier te behandelen, en ik beperk mij daarom tot een aantal essentiële onderwerpen.

Eerst wil ik nog even aanknopen bij de vraag of tewerkstelling conjunctuurgevoelig is. Op deze vraag kunnen wij onbetwistbaar ja antwoorden, zoals mijn collega Deprez al vaststelde. Wij weten nochtans dat de stijgende produktiviteit in het bedrijfsleven niet langer een correlatieve stijging van de tewerkstelling impliceert. Dit neemt niet weg dat de economische conjunctuur nog wel een invloed heeft op de tewerkstelling. De jaren tachtig waren daar een overtuigend voorbeeld van : enkele jaren van hoogconjunctuur creëerden niet minder dan 150.000 nieuwe werkplaatsen, terwijl de dalende conjunctuur van de voorbije jaren een snelle aftakeling heeft teweeggebracht. De bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen laten inderdaad niet toe een anticyclische politiek te voeren, die naar mijn mening enkel nog fundamenteel van toepassing kan zijn op Europees niveau. Een klein land als België, met een open economie, is niet meer in staat een anticyclische politiek te

Schiltz

voeren door deficit spending zoals vroeger in de Keynesiaanse schema's. Een relance-beleid van lange duur en voldoende omvang eist een Europese aanpak, maar de Vlaamse regering kan op haar niveau wel beperkte bijkomende impulsen geven via bestedingen en door enkele budgettaire prioriteiten van consumptie naar investeringsuitgaven te verschuiven.

Mevrouw, in de 8,5 miljard frank bijkomende inspanningen die het Actieplan voorziet, beslaan de investeringsuitgaven 2,5 miljard frank. De supplementaire 25 miljoen frank voor exportbevordering vallen daarbij vergeleken nogal magertjes uit. De structuur van de industriële tewerkstelling is immers sterk exportgericht en de vraag rijst dan ook of de bijkomende inspanningen ten aanzien van de onmiddellijke infrastructuurinvesteringen enerzijds en de inspanningen voor de exportbevordering anderzijds wel tegen elkaar opwegen en of zij al dan niet oordeelkundig werden gekozen dan wel het resultaat zijn van een bepaald politiek evenwicht. Het is namelijk zo dat het hybride karakter van de bevoegdheidsverdeling inzake exportbevordering ons nog parten speelt.

Wij kunnen de gevolgen van de dalende conjunctuurgolf enigszins opvangen door een ondernemingsvriendelijk klimaat te stimuleren en zodoende iets te ondernemen daar waar het wel kan. Ik stel voor dat wij bijvoorbeeld de dreigende overbureaucratisering en de administratieve centralisatie en stroefheid afbouwen.

De Vlaamse regering is zich hiervan blijkbaar bewust. Het toekomstproject Vlaanderen 2002 bevat een actieplan: Beter besturen in Vlaanderen. Daarin wordt gepleit voor een anti-bureaucratische revolutie en wordt er een witboek in vereenvoudiging aangekondigd. In een tewerkstellingsbevorderende politiek is dit een niet onbelangrijk element omdat het ondernemingsgebeuren in Vlaanderen in toenemende mate met de tendens tot overbureaucratisering en overreglementering te maken heeft. Wij

zouden Vlaanderen het Pruisen van West-Europa kunnen noemen. Wij willen alles goed doen, alles schriftelijk regelen, in decreten gieten enzovoort. Zonder enige extreem liberale opvatting te hebben, noem ik dit niet bedrijfsvriendelijk.

Voor het starten van een gemiddeld bedrijf waren er in 1985 volgens de laatste beschikbare cijfers 153 vergunningen vereist. De vraag rijst hoeveel vergunningen hiervan door de Vlaamse administratie aan de reeds bestaande zijn toegevoegd. Het starten of uitbreiden van ondernemingen wordt hierdoor loodzwaar, wat de tewerkstelling niet bevordert.

Ook met betrekking tot de decretale regelgeving is meer soberheid noodzakelijk. Wij ontvangen geregeld teksten betreffende de beslissingen van de Executieve, waarin onder meer ontwerpen van decreet en teksten van uitvoeringsbesluiten worden gepubliceerd. Hierin lees ik dat de bescherming van oppervlaktewateren sedert 1980 negen maal decretaal werd gewijzigd. Soms keurden wij zelfs twee maal per jaar een decreet goed dat telkens een wijziging van de regelgeving inzake de oppervlaktewateren impliceerde. Dit is des Guten zu veel. Een onderneming heeft met tien of twintig dergelijke aspecten te maken, zij zijn bijna verplicht een jurist in dienst nemen om de voortdurend wijzigende decretale wetgevingen te volgen. Dit is bedrijfsongevriendelijk en daardoor ook tewerkstellingsongevriendelijk. Meer zelfbeheersing in het wetgevend werk en een minder uitgebreide maar meer degelijke administratieve omkadering zou het voor de ondernemingen gemakkelijker maken, lange termijnstrategieën te ontwikkelen, wat de tewerkstelling ten goede komt.

Professioneel ontvang ik soms kandidaat-investeerders uit het buitenland die inlichtingen vragen met betrekking tot de sociale wetgeving, de milieuwetgeving, fiscale wetgeving enzovoort. Dan kan ik alleen maar inlichtingen geven over de situatie op dat moment. Men antwoordt dan dat een investering van tientallen tot honderden miljoenen frank wordt overwogen, maar dat het bedrijf een

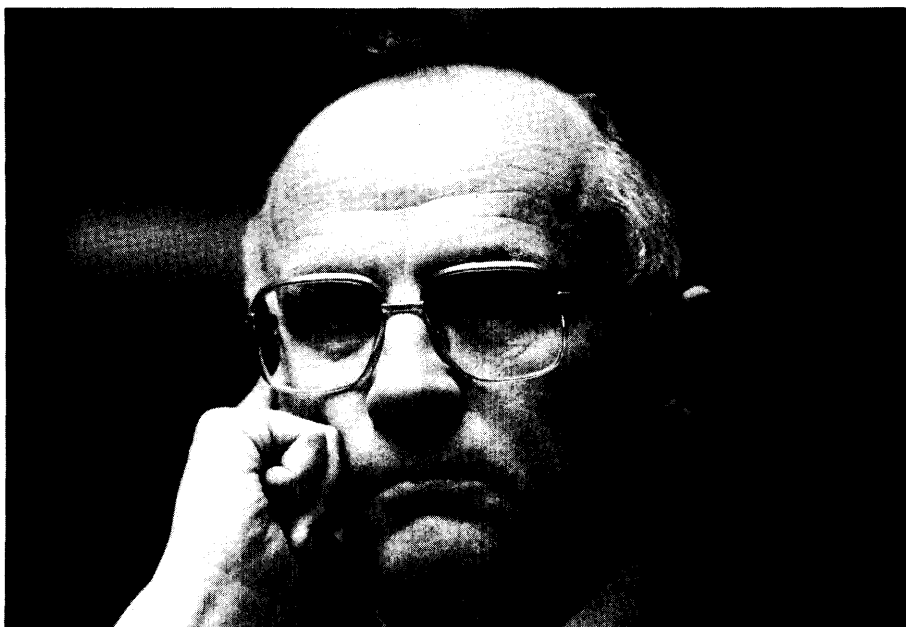
planning heeft voor tien jaar. Men vraagt zich af hoe de toestand binnen drie, vier of vijf jaar zal zijn en wenst niet in een positie terecht te komen die om het half jaar verandert. Misschien moeten wij langer nadenken alvorens een decreet goed te keuren en de goedgekeurde decreten onmiddellijk, consequent en kordaat uitvoeren met een administratie die vooral de geest van de regelgeving in het oog houdt en zich misschien wat minder met punten en komma's bezighoudt.

Ook zouden wij iets kunnen verhelpen aan de fiscale druk op de tewerkstelling. Buiten de fiscale en para-fiscale lasten die op het federale niveau worden beslecht, zijn er inzake de tewerkstelling ook nog belastingen van de onder ons toezicht staande, lagere besturen. De belasting op het tewerkgesteld personeel staat bijvoorbeeld toch wel erg haaks op andere overheidsinspanningen om de arbeidskost te verminderen.

Lokale en provinciale besturen zoeken een beetje het geld waar zij het kunnen vinden. Het kan er bij mij echter niet in dat, wanneer er op regionaal en federaal vlak tewerkstellingsconferenties worden bijeengeroepen men intussen belastingen op de arbeid in stand houdt die eigenlijk bedoeld zijn als algemene fiscale middelen om lokale en regionale kassen te vullen en niet als sociale bijdragen.

Wij kunnen de begeleiding van het starten van kleine- en middelgrote ondernemingen bevorderen. Laten wij daar niet naïef in zijn. Al te veel kleine bedrijfjes worden opgestart met een onvoldoende kapitaal of met onvoldoende marktkennis en belanden na korte tijd in het faillissement, met alle gevolgen van dien. Een betere omkadering, een betere begeleiding en een betere voorlichting bij het opstarten zijn aangewezen. Het zijn middelen die wel in ons bereik liggen. Zij zijn misschien niet enorm maar zij kunnen in ieder geval een nuttige correctie op de conjuncturele evolutie tot gevolg hebben.

Naast de conjuncturele invloed op de economische sector van de tewerkstelling zijn er natuurlijk ook structu-

CVP-Raadslid Paul Deprez, die de spits afbeet bij het debat over de werkgelegenheid, stelde dat de kern van het werkloosheidsprobleem door een te hoge bruto loonkost wordt gevormd

rele gegevens en een evolutie die de tewerkstelling afremmen. Er zijn reeds voldoende uiteenzettingen gehouden die gewezen hebben op de globale bruto arbeidskost die te hoog ligt en die aan onze beleidsbevoegdheid ontsnapt. Dat is nogal evident. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat wij werkloos moeten blijven toezien. Want naast het probleem van de bruto arbeidskost rijst een ander structureel probleem namelijk de rol van het kapitaal en de arbeid in de produktie. Ik bedoel niet als kostenelementen maar wel technisch en technologisch. Ook daar zijn er allerlei evoluties waaraan wij iets kunnen doen omdat, de heer Deprez heeft er op gewezen, wij een zeer grote verantwoordelijkheid dragen wat betreft de relatie tussen de tewerkstelling enerzijds en onderwijs en vorming anderzijds.

Het is natuurlijk niet mogelijk om in een betoog als dit een zo breed domein volledig te behandelen. Indien het zo is dat technologie in de structuur van de tewerkstelling een zeer

grote rol begint te spelen dan is het even duidelijk dat men onze mensen in staat moet stellen om met deze evolutie te leven. Dat wil zeggen dat ons onderwijs, zeker in zijn eerste lagen, geen hypergespecialiseerde individuen, geen arbeidsidioten moet afleveren maar mannen en vrouwen die hebben leren leven met veranderingen en met nieuwigheden. Mannen en vrouwen die niet opgesloten zitten in een professionele koker waarbinnen de werkgelegenheidsgarantie onbestaande is. Vroeger kon iemand die normaal onderwijs had genoten en een zekere vaardigheid had verworven, zeker in het beroepsonderwijs, min of meer zeker zijn dat hij in die vaardigheid zijn hele leven aan de slag zou kunnen. Dat is nu niet meer het geval. De noodzaak om om te schakelen, wordt hoe langer hoe meer een existentieel gegeven voor de grote meerderheid van de tewerkgestelden. Bijgevolg moet het onderwijs hen mentaal en intellectueel en qua vaardigheden geschikt maken om in een dergelijke wereld te gaan

leven en daar te worden tewerkgesteld. Het is trouwens maar alleen met een dergelijke basisvorming dat deze arbeidskrachten geschikt zullen zijn om zich op ieder ogenblik via bij- of omscholing aan te passen aan de snel evoluerende arbeidsmarkt. Daar treed ik enkele suggesties bij. Wij zouden de bij- en omscholing snel ter beschikking moeten stellen en gemakkelijker bereikbaar moeten maken. Daarvoor is een zekere integratie in het bedrijfsgebeuren **aangewezen** meer dan het verder uitbreiden van parallel georganiseerde scholen of centra daarbuiten. De ervaring bewijst dat er in de zogenaamde bij- en omscholing nog altijd onvoldoende wordt ingespeeld op de werkelijke ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

Een aantal bij- en omscholingen geeft de mensen de hoop op mogelijkheden, maar toch zijn er helaas heelwat personen die na de bij- en omscholing nog steeds tevergeefs naar werkgelegenheid uitkijken.

De schaarse middelen moeten optimaal worden benut en versnippering moet worden vermeden. Zeker op dat vlak zijn netoverschrijdende initiatieven, in samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, aangewezen.

Bovendien — en hiermee raak ik misschien een ietwat teer punt aan — ben ik van mening dat naast een recht op arbeid ook een plicht tot arbeid bestaat, zoals naast een recht op vorming ook een plicht tot vorming **staat**. De liefde kan immers niet van één kant komen.

De bevordering van de mentale en professionele flexibiliteit moet **tevens** gepaard gaan met een grotere flexibiliteit van de arbeidsmarktstructuren. Daarvoor zijn zowel het federaal als het regionaal niveau gedeeltelijk bevoegd. Inderdaad — en op dat vlak ben ik het eens met de heer Van Mechelen — moet een veel grotere soepelheid aan de dag worden gelegd wat betreft arbeidsbemiddeling. In dat verband denk ik aan selectie, **uitzendarbeit**, ter beschikkingstelling van arbeidskrachten. Ik voeg er wel meteen aan toe dat hierbij een essentiële sociale bescherming en een

Schiltz

doeltreffende controle tegen misbruiken moeten worden behouden. Zo kunnen bijvoorbeeld in Duitsland en Nederland bedrijven arbeidskrachten ter beschikking stellen van andere bedrijven. Normaal gezien is zulks bij ons niet mogelijk. Dat is slechts één voorbeeld tussen vele. Ik ben van oordeel dat wij dienaangaande een aantal vastgeklonterde opvattingen moeten kunnen loswrikken. Dit mag echter niet de terugkeer betekenen tot een systeem dat het ontduiken van sociale, fiscale en andere verplichtingen vergemakkelijkt, integendeel. De VDAB levert op dat vlak voortreffelijk werk waarover ik geen kritiek wens te uiten. Wel is duidelijk bewezen dat hij dat alleen niet aankan en ook niet moet aankunnen. Om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt optimaal op elkaar te doen aansluiten, moet het immers mogelijk zijn dat ook andere actoren in het economisch geheel op die markt optreden. Misplaatst wantrouwen tegen vormen van particuliere arbeidsbemiddeling zijn uit den boze, evenals overreglementering, op voorwaarde evenwel dat de echte koppelbazen en de echte gangsters van het systeem doeltreffend worden uitgeschakeld. De bonafide actoren moet men echter toelaten mede hun rol ter zake te vervullen.

Ik kom nu tot het probleem van de arbeidsherverdeling, wat strikt genomen ook hoofdzakelijk een federale bevoegdheid is, ware het niet dat in ons actieplan wat dat betreft een incentive werd opgenomen.

Mijnheer Sleenckx, ik vrees dat men, wat deze problematiek betreft, het gevaar loopt in een soort Malthusiaanse filosofie terecht te komen. Aangezien het volume van de beschikbare arbeid verkleint, zou men bijgevolg dat verkleinde volume moeten herverdelen. Dat is correct indien de beschikbare arbeid hoofdzakelijk tot een beperkt deel van de arbeidsmarkt wordt gelimiteerd. In dat verband denk ik meer speciaal aan de sector waarin economische meerwaarde — vooral de industriële sector — wordt gecreëerd en waar automatisatie en toenemende tech-

nologie inderdaad arbeidsvernietigend werkt. Dit heeft enerzijds te maken met de verhouding arbeidskost/kapitaalkost en anderzijds met de technologie. Ik ben echter van mening dat het globaal arbeidsvolume niet afneemt. Integendeel, in principe is het onbeperkt. Volgens mij kan men het arbeidsprobleem niet oplossen door herverdeling van het steeds kleiner wordende segment dat economische meerwaarde creëert. Dat zou een doodlopend spoor worden.

De **heer J. Sleenckx** : In dat verband denk ik aan een aantal technieken zoals bijvoorbeeld de loopbaanonderbreking. De loopbaanonderbreking creëert een aantal andere werkgelegenheden. Zo zijn er een aantal vrouwen die omwille van opvoedkundige redenen misschien wel een tijdje willen thuisblijven — zowel als mannen trouwens — waardoor dus andere werkgelegenheden worden gecreëerd.

Op dit ogenblik zijn dat er al vele duizenden.

De **heer H. Schiltz** : Er bestaan hier geen simplistische, eenduidige toverformules. Ze zijn allemaal geschaakeld en hebben allemaal genuanceerde neveneffecten die men in het oog moet houden. Een herverdeling van de beschikbare arbeid in de profit-sector met behoud van het inkomen dat aan een voltijdse baan is verbonden, is evenwel volgens mij niet houdbaar. Op die manier komt men tot een arbeidskostverzwaring die zelfs destructief zou worden. Iedereen moet het recht hebben deeltijdse arbeid te verrichten en men mag daaraan zelfs de vraag koppelen dat zijn sociaal statuut daardoor niet volledig wordt gedevalueerd. Een systeem met arbeidsduurvermindering en arbeidsherverdeling met behoud van het integrale inkomen, zoals het voor een voltijdse betrekking is gepland, is volgens mij onmogelijk. Dit is echter niet het probleem van de Vlaamse regering, dit is een probleem dat zich op een ander niveau afspeelt. Wij hebben natuurlijk wel enige ruimte om iets te ondernemen en ik begrijp niet waarom de liberale fractie de Vlaamse regering verwijt

dat zij op dit gebied iets tracht te doen. Wij moeten inderdaad proberen of wij met deeltijdse arbeid op een verstandige manier te bevorderen, niet een bijkomend effect in de bestrijding van het werkloosheidsfenomeen zouden kunnen teweegbrengen. Dit moet volgens mij echter in nauwe samenspraak met de federale overheid gebeuren. Zoniet komen we tot een stop and go-politiek zoals we die hebben gekend of tot toestanden die haaks op mekaar staan. Het zal dan ook een kwestie zijn te trachten deze inspanningen en effecten te harmoniseren.

Mijnheer Sleenckx, mijn ervaring in de vorige regering was wel dat we met het toenmalige systeem van deeltijdse arbeid toch aan het ontspreken waren in de twee richtingen, zowel langs de kant van werkgevers als werknemers. Dit systeem moest in ieder geval worden herdacht en herzien.

Er zou nog veel kunnen worden gezegd over deze problematiek van werkloosheid en tewerkstelling. Ik zou nog even bijzondere aandacht willen vragen voor de langdurig en moeilijk te plaatsen werklozen. Het idee van het organiseren van aangepaste activiteiten ten bate van de gemeenschap of van beschermde tewerkstelling verdient naar onze mening een positieve benadering, zonder evenwel van gedwongen tewerkstelling te willen spreken. Ik heb in het begin van de jaren tachtig, toen ik in de Vlaamse regering zat, met diverse werkgroepen het probleem van de langdurige werkloosheid grondig bekeken. Er werd daar toen heel wat nuttig **denkwerk** verricht en het zou goed zijn dit eens opnieuw in te kijken. Het is een beetje pijnlijk over nepstatuten te praten maar ik denk dat in die periode een aantal nepstatuten veel mensen voor de complete nuttelosheid en wanhoop heeft behoed.

Mijnheer Van Mechelen, voor werkwilligen die in de langdurige werkloosheid terechtkomen, is dit een menselijk drama, een aftakeling. Het contactverlies met de samenleving is voor veel mensen heel erg en volgens mij is het, gezien de welvaart waarvan wij nog altijd genieten, niet ac-

Schiltz

ceptabel dat men daar niks aan zou doen. Wij kunnen in Vlaanderen toch niet opnieuw vergeetputten van zich nutteloos voelende medemensen tot stand brengen. Er zijn misschien mensen die zich daar goed in voelen, er zijn natuurlijk ook nogal wat mensen die langdurig werkloos zijn maar zich in het parallelle circuit bevinden. Daarnaast zijn er echter ook die zich daar niet goed in voelen en het is volgens mij dan ook aanvaardbaar en zinnig dat de overheid daarvoor initiatieven neemt en dat daarvoor middelen ter beschikking worden gesteld om te trachten deze mensen een zinvolle activiteit te laten uitvoeren. Het is goed dat de Vlaamse Raad en de Vlaamse regering zich over deze problematiek buigen omdat onvrijwillige werkloosheid een moeilijk te verteerbaar aantasting vormt van de menselijke waardigheid.

Onze hoogontwikkelde westerse samenleving moet in staat zijn om voor iedereen die dat wenst, een zinvolle tewerkstelling, ook buiten de economische sector, te scheppen.

Men vindt de mogelijke actiepunten van de Volksunie voor een stuk terug in het protocol van de Vlaamse regering.

Mijnheer de minister-president ik maak van de gelegenheid gebruik om het taalgebruik van het protocol even onder de loep te nemen. Het protocol maakt overvloedig gebruik van een specifiek jargon, eigen aan technocraten. De Vlaamse regering zou ernaar moeten streven dat haar beleidsdocumenten in keurig Nederlands opgesteld worden.

De Volksunie waarschuwt voor de illusie dat de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad een snelle ommekeer in de werkgelegenheidssituatie zouden kunnen teweegbrengen. Ik ben van oordeel dat dit document wat te hoog grijpt. De programma's die men neerschrijft, zijn vaak, rekening houdend met de middelen en de bevoegdheden waarover men beschikt, te alomvattend. Dit kan leiden tot een anticlimax. Dit dossier bewijst eens te meer dat Vlaanderen zich in

een overgangsfase bevindt. Een doorgedreven relancebeleid kan slechts uitgevoerd worden dankzij Europese beleidsmaatregelen. Om het eigen Vlaamse arbeidsmarkt- en arbeidskostenbeleid te kunnen voeren, moet de eigen wetgevende bevoegdheid verder uitgebreid worden. Men mag daarbij het probleem van de Sociale Zekerheid niet uit de weg gaan. Het valt mij helemaal niet moeilijk te zeggen dat er rond de Sociale Zekerheid geen dogma's en geen taboes mogen hangen. Intussen moet de Vlaamse regering doen wat ze kan. De huidige staatsvorming biedt de regering de kans efficiënt op te treden in belangrijke onderdelen van het tewerkstellingsbeleid. Wij moeten bewijzen dat wij in staat zijn om een goed overlegde politiek te voeren.

De Volksunie is van mening dat de Vlaamse regering zich beter beperkt tot een paar strategische punten waarvoor zij haar schaarse middelen kan aanwenden. Het onderwijs, de vorming en de Stichting Technologie Vlaanderen zijn voorbeelden van strategische punten. Misschien kan de Stichting Technologie Vlaanderen wat beter inspelen op deze problematiek.

Minister-president L. Van den Brande : Ik heb het rapport van de Stichting Technologie Vlaanderen ter beschikking gesteld van de commissie. Dit rapport bevat de resultaten van een enquête bij 1.500 ondernemers. Wij beschikken voor het eerst over een goede inventaris die de basis kan zijn voor een discussie over de technologische aanpassingen en het gebruik van nieuwe technologie in de Vlaamse ondernemingen. Terloops wil ik nog kwijt dat ik zal nagaan of het rapport in correct Nederlands is opgesteld.

De heer H. Schiltz : Ik hoop dat men er werk van zal maken om de interactie te verwezenlijken tussen deze resultaten enerzijds en de vorming en bijscholing anderzijds. Bovendien hoop ik dat de Vlaamse regering ten behoeve van de bedrijven de administratie vereenvoudigt en het afremmen van de overbureaucratisering aanpakt. Deze maatregelen kosten omzeggens niets.

Ik herhaal dat de regering haar schaarse middelen moet gebruiken om een paar punten uit het programma te realiseren.

Ik denk dat dit beter is. Het is geen schande voor een politiek gezag, en zeker niet voor het niveau waar wij staan, te bekennen dat het niet alles kan. Het zou wel een schande zijn indien de Vlaamse deelstaat het werkloosheidsprobleem onaangevoerd zou laten. Het verheugt ons dat dit niet het geval is. Wij wensen u succes toe. (*Applaus bij de VU, de CVP en de SP.*)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren P. Deprez, J. Sleetckx en P. Van Grembergen betreffende het in de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie bereikte akkoord – 328 (1992-1993) – Nr. 1.

Voorstel tot spoedbehandeling.

De voorzitter : De heer Sleetckx heeft het woord.

De heer J. Sleetckx : Mijnheer de voorzitter, de SP, de CVP en de Volksunie hebben, in verband met dit debat, een voorstel van resolutie ingediend.

Wij vragen hierbij de hoogdringendheid voor de behandeling van dit voorstel van resolutie.

De voorzitter : Dames en heren, u hebt de vraag van de heer Sleetckx gehoord. Hij heeft in verband met dit debat een voorstel van resolutie aangekondigd.

Wij zullen ons morgen uitspreken over de vraag van de hoogdringendheid.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, wij hebben een copie van de tekst van deze resolutie ontvangen. Onze fractie zal deze resolutie inhoudelijk niet steunen.

Van Mechelen

Het is onze bedoeling om, uiterlijk morgen, zelf een voorstel van resolutie in te dienen. Wij vragen of de behandeling van ons voorstel van resolutie aan de behandeling van het voorstel van resolutie, dat door collega Sleenckx werd ingediend, kan worden gekoppeld.

De voorzitter : Wij zullen ons morgen over de vraag tot **hoogdringendheid** uitspreken, indien u dit morgen op dat ogenblik zult vragen.

WERKGELEGENHEID

Debat (Voortzetting)

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, collega's, dit werkgelegenheidsdebat heeft een interessante voorgeschiedenis. Het begon allemaal in het kader van de begrotingsdiscussie die in het najaar 1992 werd gehouden, toen we met twee toematen werden geconfronteerd.

Ten eerste, Vlaanderen zou in het kader van het Sint-Michielsakkoord extra-inkomsten ontvangen. Dat was een goede toemaat.

Ten tweede, en dit was veel minder prettig, was er de dramatische stijging van de werkloosheid.

Die extra's zorgden in de Vlaamse regering voor een extra debat. De SP, en vooral de voorzitter, de heer Vandenbroucke, wilden die gelden aan de bestrijding van de werkloosheid besteden, terwijl mevrouw De-meester het voortouw nam als woordvoerder van degenen die de extra middelen vooral wilden reserveren om de Vlaamse schatkisttekorten te verkleinen.

Tegelijkertijd werden er tewerkstellingsscenario's ontwikkeld. De minis-

ter-president kwam met een deeltijdsbanenplan naar voren en collega De Batselier met een 4.000-voltijdsbanenplan. De Vlaamse regering bleef echter bij haar beslissing van oktober 1992 om de extra gelden vooral te reserveren om de tekorten aan te vullen.

In deze situatie startte de tewerkstellingsconferentie die in een protocol resulteerde, waarbij de Vlaamse regering bereid was om gedurende drie jaar een extra inspanning van 8,5 miljard frank te leveren. De vraag waar we nu voor staan, is of het protocol dat hier vandaag ter discussie staat, en dat uiteraard een compromis is tussen de meerderheidspartijen en de sociale partners, een echte hefboom gaat vormen om tot een duurzaam en structureel werkgelegenheidsbeleid te komen.

Wij denken dat dit niet het geval zal zijn. Wij willen nochtans geen zwart beeld schilderen alsof in het totale pakket niet een aantal duidelijk positieve maatregelen vervat zitten. Men blijft echter, volgens ons, te veel vasthouden aan een aantal klassieke beleidsmaatregelen die hoe langer hoe meer in vraag worden gesteld. De deelnemers van de **werkgelegenheidsconferentie** hebben op de **slotzitting** zeer duidelijk onderstreept dat het werkloosheidsprobleem hiermee zeker niet was opgelost. Er zullen een aantal jobs, wij hopen dat het om enkele duizenden zal gaan, worden gecreëerd of via herverdeling tot stand worden gebracht, terwijl we in Vlaanderen alleen reeds meer dan 200.000 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen tellen zonder te spreken van de 400.000 die een voltijdse betrekking zoeken.

Men zou bijna cynisch worden wanneer men enerzijds de engagementen hoort van de overheid, die bijvoorbeeld zegt in de sociale sector 700 jobs te creëren, terwijl anderzijds door grote herstructureringen in bedrijven soms honderden jobs per week verloren gaan. Dit maakt machteloos en soms ook moedeloos.

Het is wel politiek eerlijk te zeggen dat het effectief maar om een plan gaat dat tot enkele duizenden jobs

meer kan leiden. De politieke conclusie die daaruit dan moet worden getrokken, is ook even duidelijk. Dit plan kan niet het eindpunt zijn, niet het politieke antwoord op de reusachtige maatschappelijke uitdaging waarvoor wij staan wanneer zoveel duizenden blijvend uitgesloten zijn van een kans op het verwerven van een job.

De woorden die collega Schiltz in dit verband heeft gesproken, verdienen wel degelijk aandacht. Inderdaad, het werkloosheidsprobleem wordt al te gemakkelijk en bijna uitsluitend in macro-economische termen gesteld waardoor het drama van het niet vinden van aangepast werk eigenlijk aan de aandacht voorbijgaat. Want dat het voor vele mensen een drama is, daarmee kan iedereen wel akkoord gaan.

De huidige slechte conjunctuur maakt echter het latente, structurele probleem, dat trouwens reeds veel ouder is, duidelijker zichtbaar. Dit probleem is echter niet alleen in België aan de orde, niet alleen in de Europese Gemeenschap, maar in de meeste geïndustrialiseerde landen aan het einde van de twintigste eeuw. Inderdaad, in al die landen krijgen men af te rekenen met een structureel arbeidsoverschot. Men kan wel beweren dat dit structureel arbeidsoverschot niet kan worden vertaald in termen alsof daarnaast geen zinvolle menselijke arbeid zou bestaan. Mensen zoeken arbeid om twee fundamentele redenen : ten eerste, omwille van zelfontplooiing, zichzelf kunnen realiseren, maken van dingen in samenhang met andere ; ten tweede, omwille van het verwerven van een inkomen. Het is precies op dit laatste vlak dat aan al **degenen** die blijvend uitgesloten zijn, wel een heel zware rekening wordt gepresenteerd. Zij worden niet alleen uitgesloten van belangrijke sociale circuits, maar komen bovendien terecht in een latente situatie van armoede. Een werkloosheidsvergoeding, die bovendien ook bij ons in de tijd wordt beperkt, leidt tot een situatie van armoede. Bij langdurig werklozen ben je wel aan het verkeerd adres met een boodschap van er is nog zoveel ander zinvol werk.

De **heer J. Sleenckx** : Mevrouw Aelvoet, u heeft een prachtig pleidooi gehouden. Wanneer echter de techniek verder blijft evolueren zoals momenteel het geval is, meen ik dat wij er toch moeten over nadenken dat wij arbeid anders moeten gaan definiëren.

Mevrouw M. Aelvoet : Ik zal het daarstraks nog over hebben. Feit is dat mensen blijvend uitgesloten zijn, wat zeer zware individuele maar ook sociale problemen met zich meebrengt. Inderdaad, een dergelijke situatie geeft aanleiding tot het zich niet geïntegreerd voelen, tot marginaal gedrag, met alle consequenties van dien.

Intussen is uit studies onder meer van het HIVA duidelijk gebleken en dit element ontbreekt tot nog toe heel sterk in het debat — welke formule een reëel succes heeft gekend in de periode 1984 tot 1990 op het vlak van de bestrijding van werkloosheid.

De heer P. Van Grembergen : De k.m.o.'s.

Mevrouw M. Aelvoet : Ik geef toe dat de k.m.o.'s een zekere bijdrage hebben geleverd. Het grootste gedeelte is echter geleverd in de categorie van de loontrekkenden. Intussen is berekend dat in deze groep 90 procent van de bijkomende werkgelegenheid werd gerealiseerd door de toename van twee categorieën : de onvrijwillige deeltijdse arbeid en de tewerkgestelde werklozen in de gesubsidieerde stelsels.

Globaal gezien is de conclusie die in dat artikel wordt getrokken dat het grootste aandeel van bijkomende jobs in die sector is gerealiseerd. Het is dus de arbeidsherverdeling die voor bijkomende jobs heeft gezorgd. Bovendien moet daaraan worden toegevoegd dat de totale bereikte winst, in een orde van grootte van 180.000 arbeidsplaatsen, verloren zou zijn gegaan als er in diezelfde periode ook niet een vervroegde uittrekking met 180.000 eenheden was geweest. Het is dus de tijdelijke of definitieve vervroegde uittrekking die dat positieve saldo heeft opgeleverd. In de periode 1984-1990 heeft dus

geen enkel ander instrument daadwerkelijk in kwantitatief zo belangrijke mate tot arbeidscreatie geleid dan de instrumenten inzake arbeidsherverdeling. Daarom willen wij hiervan ons belangrijkste speerpunt in het debat maken.

In het protocol vinden wij daarvan een beetje terug. Het protocol bevat twee grote luiken : een actiestrategie naar de stimulering van de economische activiteit voor meer werk in Vlaanderen en een actiestrategie naar tewerkstelling. Men kan er echter niet naast kijken dat dit protocol geen structurele keuze ten gronde bevat. Ook de heer Schiltz verwees daarnaar. Er is slechts sprake van twee grote luiken, met elk een reeks maatregelen. Wellicht drukt dit de maximale bovengrens uit van de consensus die mogelijk bleek tussen overheid en sociale partners. Het is voor Agalev duidelijk dat het structurele antwoord veel radicaler moet zijn dan in het protocol aangeduid en dat het wel degelijk moet worden gezocht in de richting van het ontwikkelen en ondersteunen van een veelheid van vormen van arbeidsherverdeling. Dit is voor ons geen nieuwe keuze, maar deze optie wordt versterkt zowel door de concrete evolutie van de laatste jaren als door nieuwe studiegegevens. Die tonen immers aan dat dit de richting is via welke men voor meer arbeidsplaatsen kan zorgen.

Ik citeer letterlijk uit het HIVA-artikel : Een arbeidsherverdelend beleid is het enige instrument dat op grote schaal werkloosheid kan verminderen. Dit kan niet gezegd worden van andere instrumenten, die niet hoeven uitgeschakeld te worden, die wel degelijk een ondersteunende rol kunnen spelen, maar geen doorslaggevende. Einde citaat.

Wij vinden het politiek immoreel werklozen te straffen door hen te laten wegzinken in de krabbenmand van de arbeidsreserve, waarin de relatief besten, de relatief sterksten naar boven kunnen kruipen en doorstromen. Wil men succes boeken op het terrein van de arbeidsherverdeling, dan is absolute coherentie tus-

sen het federale niveau en het Vlaamse Gewest nodig. Als wij de voortdurend wijzigende houding van de federale overheid constateren, onder andere tegenover de categorie onvrijwillig deeltijdse arbeid, waarbij ook contracten met bepaalde burgers worden verbroken, stellen wij ons ernstig vragen aangaande de geloofwaardigheid die dit stelsel bij de werknemers zal behouden. Op dit vlak, zegt men in het protocol, zou met het federale niveau een samenwerkingsakkoord worden afgesloten. Onze vraag hierover is duidelijk : wij willen dat hieraan prioritair aandacht wordt besteed. Dit moet worden gedaan door wie vanuit de Vlaamse Executieve worden afgevaardigd naar die federale tewerkstellingsconferentie. Zij moeten erop toezien dat de openingen die voorlopig werden gemaakt door dit Vlaamse protocol, verder zouden worden uitgebreid en ondersteund op het federale vlak.

Inzake tewerkstellingsprogramma's hangt er eveneens zeer veel af van de houding van de federale overheid. De cruciale vraag is hier : zal de federale overheid de trekkingsrechten blijven waarborgen voor de arbeidsplaatsen die men zal overhevelen naar de departementen waartoe ze structureel behoren ? Deze beslissing is in het protocol verwoord, maar alles hangt er daarbij van af of de federale overheid bereid is dit te erkennen.

Ik vraag mij dan ook af wat de Vlaamse overheid zou doen, mocht de federale overheid die optie financieel niet wensen te honoreren. In de maatregelen die voor de social profit sector worden voorgesteld, zit ook, zij het ietwat gecamoufleerd, de tegenstelling tussen meer werk of beter betaald werk. Die tegenstelling is trouwens nogal spectaculair aan bod gekomen door de syndicale actie van de opvoeders op de dag van de slotconferentie. De voorstellen die tot nog toe aan de opvoeders werden gedaan, leiden naar een regelrechte impasse omdat er een breuk is met de toezeggingen die in het verleden werden gedaan. Die sector vraagt zowel meer werk als beter betaald werk. Hij verwerpt de betutteling waarvan

Aelvoet

hij in het verleden vaak het voorwerp was. Wij vinden het een gemiste kans als wij zien hoe de huidige Vlaamse Executieve met deze werknemersgroep omgaat. In welke sector is het denkbaar dat men bijna een maand lang geen onderhandelingen meer voert terwijl er geen oplossing in zicht is? In welke sector zou men zich dat kunnen veroorloven?

In het protocol wordt ook een lans gebroken voor het scheppen van een beleidskader voor de sociale werkplaatsen, geïntegreerd in het globale beschermd tewerkstellingsbeleid. Agalev steunt die optie voor het uitbouwen van een eigen circuit. We hebben het er trouwens gisteren uitgebreid over gehad in de commissie voor Economie, Energie en Werkgelegenheid. Het is duidelijk dat zelfs bij de beste conjunctuur de mensen die via dit circuit zouden moeten worden opgevangen in het normale economische circuit nooit meer aan hun trekken zouden komen. Hier dienen echter twee ernstige politieke problemen te worden opgelost. Er kan geen sprake van zijn dat de instelling van zo'n nieuw circuit zou leiden tot wrijving met de beschuttende werkplaatsen. Dat betekent ook dat er geen ongelijke behandeling kan bestaan. Het gaat in beide gevallen om zeer moeilijke doelgroepen die via een eigen circuit kansen moeten krijgen. Het is echter duidelijk dat die twee niet in een concurrentiepositie mogen worden geplaatst. We vinden het feit dat de beschuttende werkplaatsen onder Welzijn en niet onder Tewerkstelling vallen uiteraard een anomalie. Dit gaat in tegen de geest en de bedoeling van de wet die de beschuttende werkplaatsen heeft gecreëerd. Bij hun oprichting, toen nog een nationale aangelegenheid, vormden zij een onderdeel van Arbeid en Tewerkstelling. Dit is wel degelijk een illustratie van het verzuiwend systeem waardoor ze nu onder Welzijn terechtkwamen in plaats van bij de minister van Tewerkstelling. Wij zijn van oordeel dat dit in dezelfde hand moet terechtkomen, ook om geen afbreuk te doen aan de eenheid van beleid.

Een tweede politiek probleem is het

feit dat we een beroep zullen moeten doen op andere inputs om de financiële middelen te verruimen. Het budget van 8,5 miljard frank dat tot nu toe is gepland, zal anders veel te snel uitgeput zijn. Wij pleiten ervoor dat de kansarmoedefondsen, die nu zo versplinterd, projectmatig en weinig efficiënt worden aangewend, onder andere zouden worden geheroriënteerd in de richting van het aanreiken van financiële middelen voor het opzetten van het circuit van de sociale werkplaatsen. Wat de werking van de VDAB zelf betreft, werden er een drietal grote principes gegeven waarbij ik even wil stilstaan. De VDAB is immers een zeer belangrijk instrument in handen van de overheid wat opleiding en arbeidsbemiddeling betreft. De drie principes die naar voren werden geschoven zijn decentralisatie, sectorialisering en netwerkvorming. Wij vinden het belangrijk te zien dat er eindelijk werk wordt gemaakt van de verdere decentralisatie van de VDAB. Met de huidige bureaucratisering en centralisatie kan men niet tot een vlotte en aangepaste werking komen. Daarmee wil ik helemaal niet zeggen dat de VDAB tot nog toe geen goed werk heeft geleverd. Het is echter evident dat er verbetering mogelijk is. Via inside informatie weet ik dat die principes binnen de structuur van de VDAB nog niet besproken zijn. De eerste keer dat er over zal worden gepraat, is in mei of juni van dit jaar. Dit zal dan nog gebeuren binnen het beheerscomité, waar toch weinig mensen bij betrokken zijn.

Wij zijn er uiteraard vóór dat er werk wordt gemaakt van een verdere decentralisatie. In de sector is er inderdaad veel kritiek op het feit dat zelfs voor urgente kleine aankopen de centrale toeleveringsdienst moet worden ingeschakeld. Het is belangrijk dat er op lokaal vlak voldoende autonomie is om bijvoorbeeld ook een team van gemotiveerde medewerkers van centra voor beroepsopleiding voor de vorming van werklozen samen te stellen. Wij voelen ons dus perfect thuis in een strategie van decentralisatie.

(Oranje lichtje gaat branden) Ik zie dat het vervelende lichtje begint te

knippen ter waarschuwing dat mijn spreektijd er bijna op zit. Ik zal dus zeer bondig zijn inzake de sectorale organisatie en netwerkvorming.

Ik laat opmerken dat er, onzes inziens, ernstig moet worden nagedacht over een sectorale organisatie. Door een te sterke opsplitsing in sectoren zou best wel eens afbreuk kunnen worden gedaan aan het principe van goede afstemming op de economische realiteit. Immers, voor een aantal van jobs zijn zowel technische als commerciële capaciteiten nodig.

Mijn bedenkingen over netwerkvorming zal ik een andere keer behandelen. Anders krijg ik niet meer de kans om enkele slotopmerkingen te formuleren.

Agalev is in het algemeen van mening dat een debat over werkloosheid een cultureel maatschappelijke discussie is over arbeid en economie, over herverdeling van arbeid en inkomen en over de plaats van arbeid in de levenssfeer. Gezien de ernst van dat debat dringen wij erop aan dat nieuwe wegen worden bewandeld en nieuwe pistes geopend.

Voor ons loopt een beleid langs drie grote krachtlijnen. Het beleid moet, ten eerste, streven naar een duurzame economische en milieuvriendelijke dimensie en mag geen arbeidskrachten uitstoten of het leefmilieu vervuilen. Wij zitten wat dat betreft voor een deel op dezelfde lijn als degenen die hier hebben verklaard dat de manier waarop arbeid in ons stelsel wordt belast, resulteert in een uitstoot van arbeidskrachten. Dat kan ook niet anders. Daar is een radicale ommekeer nodig. Voor ons kaderen dergelijke maatregelen in een politiek waarbij belasting op arbeid wordt vervangen door een systeem van eco-fiscaliteit.

Ten tweede, wij willen wel uitgaan van het recht op loonarbeid. Dat veronderstelt een herverdeling op loonarbeid. Het succes van zo'n maatregel hebben wij tijdens de periode 1984-1990 kunnen aantonen.

Ten derde, menen wij dat de band tussen arbeid en inkomen losser zal moeten worden gemaakt. In dit ver-

Aelvoet

band zullen er maatregelen moeten worden genomen die in de richting gaan van een basisinkomen voor iedereen.

Ten slotte laat ik opmerken dat wij een voorstel van resolutie hebben ingediend waarin wij pleiten voor ons accent in het beleid, met name de herverdeling. Daartoe verzoeken wij de Vlaamse Executieve maximale inspanningen te doen en ervoor te zorgen dat dit punt op de federale tewerkstellingsconferentie in harmonie tot een echte hefboom voor een vernieuwend beleid kan worden. (*Applaus bij AGALEV en de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Vermassen heeft het woord.

De heer G. Vermassen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, collega's, verschillende sprekers hebben er hier vandaag reeds op gewezen dat wij in Vlaanderen de kaap van de 200.000 werklozen hebben overschreden. Daarbij moet bovendien worden onderstreept dat 1 op 4 werklozen jonger is dan 25 jaar.

Ik ben dan ook, samen met mijn collega's van de SP-fractie, van oordeel dat het probleem van de werkloosheid gepaard gaande met massale af-dankingen en herstructureringen, de grootste beleidsmatige uitdaging is waarmee wij vandaag worden geconfronteerd. De strijd tegen de werkloosheid en de creatie van nieuwe arbeidsplaatsen zal, voor de SP, de eerstkomende jaren en zelfs het eerstkomende decennium de absolute beleidsprioriteit nummer 1 moeten zijn.

Wij stellen met enige tevredenheid vast dat de sociale partners samen met de Vlaamse regering een protocol hebben gesloten dat een bijdrage moet leveren tot de oplossing van het werkloosheidsvraagstuk. In het economische hoofdstuk van het protocol vinden wij diverse elementen die duidelijk herkenbare SP-standpunten zijn. Wij zijn er inderdaad van over-

tuigd dat door de uitbouw van de dienstensector, namelijk van de gezins- en bejaardenhulp, de gehandicaptenzorg en de kinderopvang, heel wat plaatsen van structurele arbeid kunnen worden gecreëerd. Verbetering en verder behoud van de basisinfrastructuur evenals investeringen in de departementen huisvesting en milieu kunnen eveneens leiden tot duurzame tewerkstellingsplaatsen.

Wat het werkgelegenheidshoofdstuk van het protocol betreft, wordt mijn aandacht vooral getrokken op enerzijds het jeugdwerkgarantieplan, anderzijds de sociale economieprojecten en de sociale werkplaatsen.

Vlaanderen wordt – zoals ik in mijn inleiding zei – geconfronteerd met een alsmaar stijgende jeugdwerkloosheid. Dergelijke werkloosheid is een belangrijk maatschappelijk en individueel probleem. Dat wij vandaag af te rekenen krijgen met een apolitieke houding van de jeugd, met toenemend drugsgebruik, met hooliganisme, met jeugdcriminaliteit en met een algemene maatschappelijke ontworteling, is mijns inziens vooral te wijten aan het feit dat wij een groot deel van de jeugd geen fatsoenlijk toekomstperspectief kunnen bieden.

Na een studieperiode heeft de jongere recht op een tewerkstellingsplaats om zich in de samenleving te kunnen integreren. We kunnen het ons sociaal, maatschappelijk en economisch niet veroorloven dat we een ganse generatie geen zinvol perspectief bieden. De jeugdwerkloosheid neemt nog meer perverse vormen aan wanneer we beseffen dat er momenteel massale budgetten in onderwijs en opleiding worden geïnvesteerd zonder de absolute garantie dat het geïnvesteerde geld zal renderen. De SP kan zich dan ook achter de drie-fasen-aanpak van het protocol scharen : ten eerste, werk- en leergarantie voor jongeren die deeltijds leren combineren met deeltijds werken ; deze aanpak lijkt ons de ideale brug tussen school en werk ; ten tweede, voor jongeren die meer dan zes maanden werkloos zijn intensieve bemiddeling en begeleiding via tijdelijke tewerkstelling en ingroeibanen ; ten derde, gegarandeerde jobs voor

jongeren die meer dan twee jaar werkloos zijn.

Bij nader toezien kan ik mij niet ontdoen van enige kritiek. De Vlaamse overheid heeft heel veel geld veil voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid, maar deze aanpak kan slechts succesvol zijn wanneer de werkgevers meewerken aan het project. Op dit moment is er echter een duidelijk gebrek aan **werkgeversengagement** waardoor de concretisering van dit plan zeer de vraag is. Dit is jammer, als men weet dat de werkgevers klagen over het gebrek aan **geschoold** personeel en aandringen op meer vormingsinspanningen van werkzoekenden waarbij de idee van de vormingsplicht niet veraf is. Tegelijkertijd stellen we vast dat deeltijds werkenden – deeltijds lerenden heel wat problemen hebben om een deeltijdse arbeidsplaats te vinden. Kortom, de overheid en de jeugdige werkzoekenden worden voor hun verantwoordelijkheid geplaatst, terwijl de werkgevers hun verantwoordelijkheid proberen te ontvluchten. Dit kan voor de SP niet. We vragen dan ook dat de overheid én werkgevers zich met verenigde krachten zouden inzetten om dit **jeugdwerkstellingsplan** te laten slagen.

Verder wil ik ook wijzen op enerzijds de sociale economie en anderzijds de problematiek van de sociale werkplaatsen. Ik vestig er de nadruk op dat met sociale economie en sociale werkplaatsen niet hetzelfde wordt bedoeld, want daar schijnen nogal wat misverstanden over te bestaan. Onder punt 7.3 van het protocol staat dat de Vlaamse regering binnen een algemeen beleids- en actieconcept een concreet model voor de sociale werkplaatsen zal uitwerken en zal voorleggen aan Vesoc. Deze regeling moet het voor de doelgroep, die niet ingeschakeld kan worden in het reguliere arbeidscircuit, mogelijk maken zich beter te integreren in het globale beleid inzake beschermde tewerkstelling. Wat de sociale economie betreft, staat onder punt 10 van het protocol dat de sociale-economie projecten experimenteel doorgevoerd zullen worden. Dus niets nieuws onder de zon, want reeds bij de opmaak van

Vermassen

de Vlaamse begroting 1993 was daartoe een enveloppe van 100 miljoen frank gereserveerd. Nochtans kan men ook hier belangrijke tewerkstellingskansen voor risicogroepen creëren. Bij sociale-economieprojecten wil men initiatieven in verband met maatschappelijke noden en/of commerciële initiatieven exploiteren via gesubsidieerde tewerkstelling van het personeel, in een eerste fase althans. Na verloop van tijd moeten deze initiatieven zelfbedruipend worden, waardoor de last voor het overheidsbudget wegvalt. Sociale-economieprojecten kunnen betrekking hebben op milieuprojecten in het algemeen, afvalrecyclage in het bijzonder, woningrenovatie, de dienstensector enzovoort. Kortom, dit spoor kan nog verder uitgewerkt en ondersteund worden. Wat de sociale werkplaatsen betreft, is er op de arbeidsmarkt een steeds groter wordende categorie van werklozen die bijna onmogelijk een job kunnen vinden in het normale economische circuit. Wij zien daarin de bevestiging van het stilaan groeiende duale samenlevingsmodel waarin nog wel voldoende plaats zal zijn voor competitieve, ambitieuze, goedgeschoolde en gezonde krachten, maar waarbij voor al wie niet aan dit optimaal beeld voldoet, geen plaats meer is op de arbeidsmarkt.

Deze categorie van mensen kampt met sociale en individuele moeilijkheden, gecombineerd met hun werkloosheidssituatie. In de sector van de sociale werkplaatsen zijn er heel wat mensen met leer- en gedragsstoornissen, ex-verslaafden, ex-psychiatrische patiënten, mishandelde vrouwen, politieke vluchtelingen enzovoort, kortom, de marginalen van onze arbeidsmarkt.

Met deze categorie van mensen kunnen we twee richtingen uit : ofwel laten we ze zitten in een uitkeringsstelsel en dus bestendigen we hun marginaliteit, ofwel zorgen we voor zinvol werk in de eerste plaats gericht op een maatschappelijke meerwaarde. De SP kiest resoluut voor de tweede richting. Daartoe werd trouwens een voorstel van decreet ingediend.

Het engagement van het protocol

blijft ter zake vaag. Vooral het feit dat het concrete model voor de sociale werkplaatsen zal moeten worden voorgelegd aan Vesoc stemt ons kritisch. Het kan immers leiden tot een nieuwe werkgelegenheidsconferentie. We vragen integendeel snel duidelijkheid omtrent datgene wat de Vlaamse sociale partners en de Vlaamse regering overhebben voor de zwaksten op onze arbeidsmarkt.

Ten slotte kunnen we ons in globale verheugen over de resultaten van de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie die inderdaad de nodige aandacht heeft besteed aan de problematiek van het arbeidsmarktonderzoek, de bemiddeling en de vergunningen, de opleiding en de vorming, de tewerkstellingsprogramma's en de resolute keuze voor een doelgroepenbeleid. Nochtans moeten we effect van dit akkoord in het licht van de hoge werkloosheidscijfers wel een beetje relativeren. Enige voorzichtigheid en bescheidenheid zijn dan ook aangewezen, te meer omdat het succes van het plan afhankelijk is van het welslagen van de nationale werkgelegenheidsconferentie en van de daarbij aansluitende nationale beleidsbeslissingen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik ben blij dat wij dit debat in de Vlaamse Raad hebben kunnen voeren.

Het is mij opgevallen dat er in grote lijnen een consensus bestaat, hoewel er enkele schakeringen zijn die wellicht essentieel kunnen zijn. Alle fracties, zowel die van de meerderheidspartijen als die van de oppositie, hebben een aantal vaststellingen gedaan. Samen met minister Detiège zal ik ingaan op enkele essentiële punten die aan de basis lagen van de houding van de Vlaamse regering en van het overleg dat binnen het Vesoc werd gevoerd.

Iedereen weet dat Vlaanderen de meest open economie van Europa heeft en dat wij drijven op de golven van de internationale conjunctuur.

Vermits Vlaanderen geen eiland is, hebben we de enorme stijging van het aantal werkzoekenden voelen aankomen. Dat is de reden waarom de zorg voor de werkgelegenheid voor de Vlaamse regering het belangrijkste agendapunt was. Minister Detiège, die specifiek bevoegd is voor het globale tewerkstellingsbeleid, heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld hoewel alle leden van de Vlaamse regering het probleem van de tewerkstelling als prioriteit hebben erkend.

Het oplossen van de werkloosheid vereist de inzet van alle beleidsverantwoordelijken, uiteraard niet enkel in Vlaanderen.

Mijnheer Van Mechelen, op internationaal vlak kunnen wij inderdaad niet veel realiseren maar misschien wel op nationaal en op federaal niveau.

Wij willen daarom een eigen specifiek sociaal-economisch beleid ontwikkelen, dat echter aansluit bij de globale Europese situatie en bij de initiatieven die elders worden genomen. Wij blijven ervan overtuigd dat de werkgelegenheid in de eerste plaats moet worden tot stand gebracht door het bedrijfsleven. Daarom hebben wij uitgebreid aandacht besteed aan het overleg met de werkgevers maar ook met de vertegenwoordigers van de werknemers.

De afgesproken aanpak steunt op goede uitgangspunten : economisch en ecologisch verantwoorde maatregelen ; maatregelen inzake de arbeidsmarkt ; een verruiming van de werkgelegenheid in de welzijnssector ; tewerkstellingsimpulsen die kaderen in een gezonde budgettaire aanpak.

Met deze beslissingen lossen we het probleem van de werkloosheid natuurlijk niet op. De Vlaamse regering is bescheiden genoeg om dit in te zien. Wij hebben de financiële middelen aangereikt die wij konden aanreiken, met aandacht voor het budgettaire evenwicht.

Er werd voorzien in een bedrag van 8,5 miljard frank voor de tewerkstelling omdat het budgettaire verant-

Van den Brande

woord was om slechts in geringe mate aanspraak te maken op de Sint-Michielsgelden met het oog op het verwezenlijken van onze doelstellingen. De Vlaamse regering heeft getracht te vermijden dat wij budgettair zouden ontsporen omdat dit tot gevolg zou kunnen hebben dat over enkele jaren sociaal onverantwoorde maatregelen moeten worden getroffen. Het Sint-Michielsthema is in dit debat trouwens nauwelijks aan bod gekomen. Dit is positief omdat wij ons bewust zijn van onze mogelijkheden en omdat wij ons richten op de essentie van de noodzakelijke structurele maatregelen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de minister-voorzitter, het verheugt u dat het Sint-Michielsakkoord niet te veel aan bod is gekomen. Vindt u het dan niet voorbarig dat de Vlaamse regering een banenplan uitstippelt op basis van gelden die slechts beschikbaar zijn op voorwaarde dat het Sint-Michielsakkoord definitief wordt goedgekeurd? Er wordt met geld gespeeld dat men eigenlijk nog niet in handen heeft.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Hauthem, ik ben blij met uw interruptie omdat ze mij toelaat te bevestigen wat is verklaard bij het sluiten van de werkgelegenheidsconferentie : ook zonder de overdracht van Sint-Michielsmiddelen zullen we dit programma uitwerken. Uiteraard zullen we compensaties moeten vinden, maar we hebben onze voorzorgen genomen.

Ik ben er echter heilig van overtuigd en ik ben het er ten volle mee eens dat de Sint-Michielsakkoorden worden uitgevoerd. We kennen echter de definitieve resultaten nog niet, en dus kan ik in dit halfroond alleen maar herhalen dat wij ook zonder de overdracht van Sint-Michielsmiddelen de selectieve en weloverwogen maatregelen zullen uitvoeren.

Wij hebben echter uitdrukkelijk gesteld dat deze maatregelen in samen-

hang met het federaal werkgelegenheidsbeleid moeten worden uitgevoerd. Wij hebben een aanzet gegeven en onze budgettaire verantwoordelijkheid op ons genomen. In een brief aan de federale regering heb ik met aandrang gevraagd geen haakse tegenbeslissingen te nemen met betrekking tot maatregelen, waarvoor we middelen hebben uitgetrokken.

Mevrouw Detiège zal dieper ingaan op de tewerkstelling. Ik wens echter de krachtlijnen van ons economisch beleid bondig te herhalen. Mevrouw Aelvoet beweert namelijk dat er weinig nieuws is onder de zon en een onvoldoende structurele aanpak.

Onze uitgangspunten zijn duidelijk want een gezonde economische omgeving is de basis van de tewerkstelling. U kent de beslissingen die wij hebben genomen. Nu reeds blijkt dat belangrijke investeerders hierop inspelen.

Economische omgevingsfactoren en wetenschappelijk onderzoek zijn essentieel om te komen tot een duurzame economische ontwikkeling en tot een werkgelegenheidsbeleid.

Het is niet juist dat wij ons alleen vermeien in het verankeringsdebat. Het vormt een van de onderdelen, maar de overheid kan optreden met betrekking tot de economische omgevingsfactoren en het preventief bedrijfsbeleid zonder de marktmechanismen te verstoren.

Een andere pijler van het economische beleid vormen het strategisch economisch beleid en het clusterbeleid. Nieuwe initiatieven, technologieën en toegevoegde waarde moeten worden gesteund. Op dat vlak hebben we trouwens al enige ervaring. We moeten synergieën uitwerken tussen de verschillende activiteitsvelden.

Uiteraard moeten we ook een gerichte KMO-politiek uitwerken. Deze is niet alleenzalmakend. Het gaat trouwens niet om een keuze tussen KMO-vriendelijke of andere maatregelen. Beide moeten samengaan precies omdat groei, doorgroei en exportmogelijkheden in deze vitale

ader van onze economie te vinden zijn.

In de selectieve overwegingen is grote aandacht besteed aan de welzijnssector. Ik moet mevrouw Aelvoet tegenspreken, hoewel ik haar bezorgdheid begrijp. Deze leeft eveneens bij minister Demeester en de hele Vlaamse regering.

We zullen onze verantwoordelijkheid op ons nemen, Wij zijn geheel bereid in dialoog te treden met de opvoeders. Tijdens de werkgelegenheidsconferentie hebben we met betrekking tot de welzijnssector maatregelen genomen die slaan op honderden banen. Dit is trouwens de enige post van de 8.5 miljard frank die recurrent en niet louter tijdelijk is. We zullen de kans krijgen om de evolutie van de onderhandelingen met de opvoeders toe te lichten.

Ik verzoek de leden van Agalev echter nuances te leggen bij de oplossingen die worden aangereikt voor de opvoedingssector.

Mijnheer Geysels, het is natuurlijk gemakkelijker -en ik wil niet polemisch zijn- om voorstellen te doen wanneer men geen budgettaire verantwoordelijkheid draagt. Wij moeten evenwel rekening houden met de nieuwe voorstellen waarover zal worden onderhandeld. Op de werkgelegenheidsconferentie werden een aantal belangrijke bedragen uitgetrokken voor investeringen en nieuwe banen in de welzijnssector. Overigens, de bijna 3 miljard frank die worden besteed aan arbeidsherverdeling richten zich niet alleen tot de economische sectoren maar bieden ook nieuwe mogelijkheden voor de welzijnssector.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de minister-president, als ik het goed heb begrepen zijn de investeringen in de social profitsector recurrent. Andere maatregelen zijn afhankelijk van de resultaten van de nationale tewerkstellingsconferentie. Indien deze conferentie tot een systeem van arbeidsherverdeling komt, wat wij bepleiten,

Geysels

geldt de inspanning die u hebt beloofd dan slechts voor drie jaar of wordt ze eveneens permanent ?

Minister-president L. Van den Brande : Alleen in de werkgelegenheidsconferentie werden bindende beslissingen getroffen. Vanaf het vierde kwartaal van 1993, in 1994 en in 1995 zullen de genomen maatregelen worden uitgevoerd en geëvalueerd. Mocht de conjunctuur niet heropleven, zullen gepaste besluiten worden genomen. Laten we ons in 1993, 1994 en 1995 strikt aan de genomen beslissingen houden. Er werd afgesproken dat alleen de maatregelen in de welzijnssector recurrent zijn. Wanneer er ter zake echter geen concordantie tot stand komt met de federale overheid, zullen we de geplande bedragen toch handhaven.

Uit de zopas gehouden uiteenzettingen blijkt dat alle fracties zich bewust zijn van het probleem van de loonkost, het verschil tussen bruto en netto, maar ook van het comparatief verschil inzake lonen en arbeidstijd in bepaalde andere landen.

Het verheugt me dat de federale regering de Maribel-regeling, die voor de arbeidsintensieve sectoren uiterst belangrijk is, opnieuw wenst te bekijken. Voor deze sectoren kan dat een verschil van 4 percent van de loonkost uitmaken.

De Vlaamse regering streeft ernaar om tussen nu en het einde van de jaren negentig 2 percent van het bruto regionaal produkt te besteden aan het wetenschappelijk onderzoek dat uitermate belangrijk is voor de economie en de werkgelegenheid.

De heer Van Mechelen meent dat het verankeringsdebat enigszins zinloos is. Welnu, na vele discussies hebben wij een plan uitgewerkt om marktconform particuliere gelden te verzamelen ter ondersteuning van startende of groeiende KMO's. Deze laatste zijn op zichzelf een bron van werkgelegenheid.

Inzake de Boelwerfaangelegenheid heb ik u al een antwoord gegeven. Uit de tussenkomsten van de ver-

schillende collega's is duidelijk gebleken dat de herverdeling van de beschikbare arbeid het structurele gegeven is voor de komende jaren.

Toen wij twintig jaar geleden over volledige werkgelegenheid spraken werd dit geassocieerd met 2,5 tot 3 percent werkloosheid. Zelfs bij het hernemen van de conjunctuur, zelfs bij uiterst gunstige economische omstandigheden moeten wij erop zijn voorbereid dat volledige werkgelegenheid, zonder herverdeling van arbeid, zal gepaard gaan met 11 tot 13 percent werkloosheid. Er moeten economisch verantwoorde maatregelen worden getroffen die leiden tot deze herverdeling van arbeid. We kunnen er immers niet omheen dat er in de samenleving twee groepen zijn : de groep die werk heeft, en de groep die geen werk heeft en ook geen perspectief om werk te vinden.

Daarom heb ik in januari van dit jaar de deeltijdse arbeid naar voor geschoven, maar ik heb nooit gezegd dat wij daardoor 35.000 nieuwe banen konden creëren. Ik heb enkel gezegd dat als wij de deeltijdse arbeid promoveren en op het peil brengen, alleen al van het Europese gemiddelde, om nog niet over Nederland, Denemarken of het Verenigd Koninkrijk te spreken, het verschil in het volume deeltijdse arbeid in deze landen en ook bij ons goed is voor ongeveer 34.000 banen. De loopbaanonderbreking is de rotatie die iemand toelaat om in te treden wanneer iemand uittreedt, en daarom is het een van de beslissingen waarvan wij grote voorstanders zijn. Er moeten echter ook andere maatregelen komen, en deeltijds werk zal in de toekomst als een vorm van volwaardig werk moeten worden beschouwd.

In ons parlement werden reeds jaren geleden wetsvoorstellen ingediend omtrent deeltijdse arbeid. Het uitgangspunt was dat als een man en een vrouw allebei een beroepsactiviteit wilden hebben dat wij, in het licht van deze arbeidsherverdeling per gezin, zouden moeten komen, niet tot twee voltijdse jobs, maar tot een 1,5 of 1,6 job.

De Vlaamse regering beseft wel dat

dit niet de oplossing is voor de gigantische werkloosheid die wij nu kennen. Wij kunnen als overheid slechts inspelen op de best mogelijke economische omgevingsfactoren, en wij hebben daar ook reeds maatregelen getroffen. Wij hebben de arbeidsmarkt verfijnd bijgestuurd, en mevrouw Detiège zal erop doorgaan, want dit zal zijn vruchten afwerpen.

Het zou nuttig zijn hierover in commissie van gedachten te wisselen, omdat het ons tot een structurele oplossing kan brengen over de marges van de conjunctuur heen.

De heer Schiltz en andere collega's stelden terecht vast dat wij maar al te gemakkelijk via statistieken de zaken macro-economisch bekijken, terwijl aan het persoonlijke drama dat zich afspeelt in het leven van zij die worden uitgesloten en uitgestoten, en dat zich veel dichterbij huis afspeelt, geen aandacht wordt besteed. De Vlaamse regering wil geen vriemarkteconomie die leidt tot dualiteit in de samenleving. Wij willen in Vlaanderen een sociaal beleid voeren waarmee wij accenten kunnen leggen binnen economisch verantwoorde grenzen. Van alle budgetten die gemeenschappen, gewesten en de federale overheid uittrekken voor een specifiek werkgelegenheidsbeleid, is die 8,5 miljard frank het grootste bedrag dat daaraan wordt gependend. Dit was mogelijk onder budgettaire verantwoordende voorwaarden, maar wij leverden deze belangrijke inspanning na grondige overweging.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : U bevestigt dat wij met een hoog percentage aan structurele werkloosheid zetten en u bent bereid arbeidsherverdeling op de agenda te plaatsen, zowel op het Vlaamse als op het federale niveau.

Ik vind dit een belangrijke mededeling. Het is bovendien een breuk met het denken dat de voorbije tien, vijftien jaar het sociaal-economische debat heeft beheerst en dat ervan uitging dat er moest worden ingeleverd om investeringen aan te trekken. De investeringen van morgen zouden im-

Geysels

mers de tewerkstelling van overmorgen garanderen. Met die visie wordt dus duidelijk gebroken.

Minister-president L. Van den Brande : Het is positief de gedachtengang van tien jaar geleden in gedachten te houden, maar wij moeten ons vandaag ook richten op een arbeidsmarkt die er heel anders uitziet. Dit is het gegeven. Mijnheer Geysels, u mag mij evenwel geen woorden in de mond leggen.

Om op verscheidene interpellaties te antwoorden, wil ik nogmaals herhalen dat voor mij de economie de meest duurzame drager blijft voor de toekomst en dat dit inderdaad niet de oplossing is voor het werkloosheidsprobleem, het is onze bijdrage. Wij moeten samen de herverdeling van de arbeid aanpakken op een economisch verantwoorde manier. Trouwens, meer dan éénderde van de middelen anticipeert dit debat. Wanneer ik het dan heb over deeltijdse banen als volwaardige banen dan bedoel ik dat zij ontkoppeld worden van de werkloosheid. Zowel voltijdse banen als driekwart- en halftijdse banen moeten als volwaardig worden beschouwd. Nederland heeft 30 procent deeltijdse arbeid ontkoppeld van voorzieningssystemen. Dit is de realiteit. Een herverdeling van de arbeid, op de verschillende manieren die tijdens de werkgelegenheidsconferentie werden vastgelegd, krijgt natuurlijk uiterste prioriteit in het debat dat wij eerlang moeten voeren. Wij bieden immers geen oplossing voor zij die zelfs geen job in het vooruitzicht hebben en zeker wanneer wij ons beperken tot macro-economische tabellen.

Ik stel vast dat vele bedrijfsleiders bereid zijn hun arbeidsorganisatie aan te passen, om de deeltijdse arbeid te bevorderen.

De heer Wymeersch deed enkele voorstellen inzake het investeringsklimaat. Aan de ene kant is hij gekant tegen overheidsinvesteringen, aan de andere kant stelt hij dat het durf-kapitaal via de openbare sector moet worden georganiseerd. Mis-

schien kan hij deze formule nader toelichten.

Inzake het economische gedeelte betreft, meen ik dat wij ten volle onze verantwoordelijkheid hebben opgenomen, niet alleen door onze intenties, maar ook in het nemen van van beleidsmaatregelen en het verstrekken van financiële middelen.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, sta mij toe enkele vragen te stellen met betrekking tot de arbeidsherverdeling die zowel door minister Van den Brande als door Agalev wordt geponeerd.

Ten eerste gaat het hier om deeltijds werk op vrijwillige basis ; ten tweede, betekent het minder werken voor minder loon of betekent het 35 uur per week werken voor het loon van een 38-uren-week ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Ik heb gezegd dat dit moet gebeuren onder economisch te dragen en verantwoorde voorwaarden, dit wil zeggen dat men voor de geleverde prestaties de normale verloning moet ontvangen.

De heer D. Van Mechelen : Indien dit niet het geval is, wordt de loonkost opnieuw verhoogd en worden de problemen groter dan ooit.

Minister-president L. Van den Brande : Ik geloof in een herverdeling van de arbeid op vrijwillige basis en met een inkomen naargelang de gepresteerde inspanning. Veel mensen zullen hierdoor de mogelijkheid krijgen te participeren in een samenleving waarin de arbeid één van de rijkste bronnen tot persoonlijke ontplooiing is.

De voorzitter : Minister Detiège heeft het woord.

Minister L. Detiège (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, een aantal elementen van de krachtlijnen van het hoofdstuk tewerkstelling van het protocol, afgesloten tussen de

Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners, zijn vandaag reeds besproken. De Vlaamse regering staat hier ten volle achter.

Een van deze krachtlijnen betreft het arbeidsmarktbeleid waarvan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding de centrale actor is. De rol van deze dienst zal worden verfijnd enerzijds via een sterke decentralisering, wat een versterking en verruiming van de rol van de subregionale tewerkstellingsdiensten en comités inhoudt, en anderzijds via een sterkere sectoriële betrokkenheid waardoor de inspanningen voor opleiding en plaatsing nauw zullen aansluiten bij de behoeften van het Vlaamse bedrijfsleven. Ik kan mevrouw Aelvoet meedelen dat dit punt in mei op de dagorde van het beheerscomité zal staan. Het is echter uitdrukkelijk de bedoeling hierop verder in te gaan.

Onze bijzondere aandacht gaat daarbij naar de risicogroepen op de arbeidsmarkt . Netwerkvorming rond de nieuw op te richten STC-werkgroep voor risicogroepen in algemene zin, moet daarbij het uitgangspunt zijn. Enerzijds zijn er de risicogroepen, maar anderzijds zijn er ook de specifieke doelgroepen, namelijk vrouwen, migranten en gehandicapten. Wij spannen ons ook in voor de langdurig werklozen en voor de laaggeschoolden. Ook deze elementen zullen tijdens de discussie worden besproken.

Belangrijk is ook dat de principes van maatwerk en trajectbemiddeling, zoals vastgesteld in het Charter van de Werkzoekende, zullen worden doorgetrokken naar het bemiddelingsproces.

Een van de elementen binnen het protocol is dat wij moeten nagaan in welke mate de privé-sector daarin een rol kan spelen. Al is er het slechte voorbeeld van de bureaus voor schouwburgartiesten, waarvan wij niet veel eer hebben kunnen halen. Er zal terzake in november een verslag worden neergelegd, dat in Vesoc zal worden besproken.

Het tweede element is de bestrijding

Detiège

van de jeugdwerkloosheid. Er is een actieplan met jeugdwerk, met een garantieplan als sluitstuk, dat een antwoord moet geven op het huidig maatschappelijk probleem. Belangrijk voor het slagen van dat plan is de bereidheid van het Vlaamse bedrijfsleven om stage- en leerplaatsen aan te bieden voor deeltijds leerplichtigen, teneinde zo vlug mogelijk te kunnen ingrijpen op achterstellingen. Men vraagt aan het bedrijfsleven, de sociale partners zijn daarmee akkoord, om hierop in te spelen. Wij menen dan ook, mijnheer Van Mechelen, dat dit geen verloren moeite is of het opnieuw oprichten van een nepstatuut. Dit jeugd weer-werkplan past in een systeem waarbij wij aansluiten bij wat er in de scholen gebeurt. Wanneer jongeren zes maanden werkloos zijn, moet de vijf voor twaalf actie worden ingeschakeld.

In de derde fase moeten wij er voor zorgen dat wij niet van in den beginne jonge mensen in de langdurige werkloosheid sturen. Momenteel zijn er meer dan 4.000 jongeren per jaar die meer dan twee jaar werkloos zijn. Ook daar moeten wij kunnen ingrijpen. In het actieplan voor de werkgelegenheid is gesteld dat een deel van degenen die de volgende twee jaar, in 1994 en 1995, zullen worden opgevangen, zullen kunnen doorstromen naar de welzijnszorg of andere sectoren. Wij denken hier bijvoorbeeld aan de sector van het openbaar vervoer of de milieusector.

De heer D. Van Mechelen : Mevrouw de minister, één van de veel gehoorde klachten vanuit de welzijnssector is dat wel de toezegging werd gedaan dat er bijkomende banen zullen worden gecreëerd maar dat men vreest dat de invulling ervan niet zal gebeuren door dat gekwalificeerd personeel waaraan de sector zo veel nood heeft. De jongste weken hebben wij allemaal het bezoek gekregen van de opvoederscomités.

U stelt dat men in de derde fase voorziet in een tijdelijke tewerkstelling bij de overheid. Is dat binnen de bestaande arbeidscircuits ? Ik denk hier aan de GEKO-statuten, aan de weer-

werk-actie enzovoorts. Of gaat het om een surplus ?

Minister L. Detiège : Het is niet in surplus. Het zijn bijkomende middelen maar het is geen nieuw systeem dat wordt uitgewerkt. Wij geven alleen voorrang aan deze categorie omdat wij in 1994 en 1995 geconfronteerd worden met grote jeugdwerkloosheid. Daarbij komt nog dat in 1994 geen dienstplichtigen meer worden opgeroepen. Wij menen dat de bestrijding van de jeugdwerkloosheid voorrang moet krijgen.

Andere elementen zijn de tewerkstellingsprogramma's. Die zijn ook een krachtlijn voor het herinschakelen van de langdurig werklozen. Door verschillende sprekers werd er op gewezen dat langdurige werkloosheid een drama is voor velen. Wanneer wij geen duale maatschappij wensen waar laag geschoolden weten dat zij binnen enkele jaren in de langdurige werkloosheid zullen terechtkomen, dan moeten wij daaraan werken.

De programma's die beantwoorden aan structurele behoeften zullen, waar mogelijk en mits akkoord van de federale overheid omgezet worden in reguliere arbeidsplaatsen. Wij denken daarbij aan wat er in de IBF-statuten en in het DAC gebeurt is. Hierover moet overleg zijn met de federale regering. Dat betekent dat wij in zekere mate de trekkingsrechten zullen kunnen blijven benutten.

Dat is één van de elementen die daar aan bod komen. Het is de bedoeling langzamerhand van de tewerkstelling die in feite niet meer thuishoort in de programma's, om te schakelen tot reguliere arbeidsplaatsen. De overige programma's zullen worden aangevend binnen een concept gericht op het verkrijgen van werkervaring en doorstroming.

Wat de niet-inschakelbare werklozen betreft, wees het protocol op de mogelijkheid tot beschermde tewerkstelling en een geëigend concept van sociale werkplaatsen. Dit element kwam onder meer gisteren aan bod in de commissie voor Energie, Economie en Werkgelegenheid. Het protocol bestrijding van langdurige-

risicowerkloosheid bepaalt duidelijk dat op dat vlak een beschermde tewerkstelling mogelijk zal worden en dat aan dit punt aandacht zal worden besteed.

Gisteren bespraken wij in deze commissie het voorstel van de heer Vermassen. In juli zullen wij de eerste resultaten ontvangen van de studie die door de Koning Boudewijnstichting wordt uitgevoerd. Er werd afgesproken dat deze twee elementen aan bod zullen komen. Zodra de Vesoc-werkgroep de sociale werkplaatsen kan behandelen, zullen wij ook dat punt behandelen in de Vlaamse Raad. Vermoedelijk zal dat in september gebeuren.

De heer D. Van Mechelen : Mevrouw de minister, de vraag die ik tijdens mijn betoog stelde, was zeer concreet. Het gaat over de cijfers die u zelf vrijgaf tijdens de begrotingsbespreking. Momenteel zijn er 38.875 personen in de tewerkstellingscircuits, waarvan onder meer 23.188 deel uitmaken van de contingent-overeenkomsten, zoals de GEKO'S, de gemeentebesturen en de lokale besturen. U sprak over de IBF en DAC. Welnu, hoeveel van die 38.875 personen, goed voor 20.280.000 frank, denkt men om te zetten in reguliere arbeiders en wie zal hiervoor de factuur betalen ?

Minister L. Detiège : Eerst moet worden nagegaan in welke mate trekkingsrechten zullen worden toegewezen. Er werd afgesproken dat opnieuw zal worden nagegaan wat al dan niet zal kunnen gebeuren binnen de budgettaire mogelijkheden. De heer Van Mechelen somde enkel de voltijds werkende personen op, maar indien men er de part-time werkenden aan toevoegt, stellen die projecten ongeveer 59.000 personen tewerk. Het is evident dat wij die personen niet zullen laten vallen en dat wij niet evenveel werklozen zullen bij creëren. Zoals ik reeds zei, moet men rekening houden met de trekkingsrechten alvorens de mogelijkheden ter zake te bepalen. Indien men niet tot een oplossing kan komen, dan moet de Vlaamse regering dit stelsel opnieuw bespreken.

De heer D. Van Mechelen : De milieuconsulenten in de gemeenten hebben een GEKO-statuut. Is dat een verworven of regulier statuut ?

Minister L. Detiège : Dat is momenteel nog niet verworven. Uiteraard moet men ter zake verder gaan. Wij denken dan ook specifiek aan IBF en DAC. In dat verband zullen wij trouwens besprekingen aanvatten met de federale overheid. Ik zal u dadelijk trouwens zeggen welke punten wij zullen aanhalen op de nationale tewerkstellingsconferentie. De precieze afloop hiervan zal ik uiteraard slechts nadien kunnen meedelen.

Minister-president Van den Brande sprak reeds uitvoerig over de arbeidsherverdeling, loopbaanonderbreking, deeltijdse arbeid, ingroeien en uitgroei banen. Ook op dat vlak werd duidelijk bepaald dat het federale en het regionale niveau goed op elkaar moeten worden afgestemd, zowel wat betreft de ter beschikking gestelde middelen als de arbeidsherverdeling zelf. Het mag niet zijn dat men met de ene hand afbreekt wat de andere hand heeft gebouwd. Indien tijdens de nationale tewerkstellingsconferentie blijkt er zich ter zake problemen zouden voordoen, dan blijft het bedrag ter beschikking, maar moet opnieuw worden nagegaan op welke wijze het zal worden ingevuld.

Dat is een van de zaken die zijn afgesproken in de tewerkstellingsconferentie.

Het doelgroepenbeleid, een problematiek die in ook in het protocol veel aandacht krijgt, is vooral gericht op groepen die hard worden getroffen door de omstandigheden. Heel dikwijls valt in deze groepen laaggeschooldheid en langdurige werkloosheid samen. Een van de problemen is ook dat wij moeten blijven werken met weer-werk-systemen en andere om mensen de mogelijkheid te bieden daar op in te gaan.

Ik zou het even inhoudelijk willen hebben over wat wij naar de federale tewerkstellingsconferentie zullen meenemen. Eerst en vooral heb ik het over de arbeidsherverdeling. Het protocol biedt de federale overheid

een concreet en gediversifieerd model aan. De Vlaamse overheid is bereid formules van arbeidsherverdeling — zowel loopbaanonderbreking, deeltijdse arbeid, uit- en ingroeibanen — financieel en kwalitatief te ondersteunen op voorwaarde dat de onderneming het arbeidsvolume in stand houdt en de vrijwilligheid in hoofde van de gedeeltelijke uittreder wordt gewaarborgd.

Het aanbod van de Vlaamse overheid geldt evenwel slechts voor zover er een akkoord over die twee uitgangspunten is tussen de sociale partners. Bovendien moet de federale overheid in een samenwerkingsakkoord een engagement nemen om de lasten van de betrokken stelsels voor de werkgever niet te verzwaren, het inkomenssupplement voor de uittrekers niet te verminderen en geen capacitatieve bijdrage te eisen wanneer het aanbod van deeltijdse arbeid niet gepaard gaat met de afbouw van arbeidsplaatsen of met het kunstmatig wegwerken van de kosten voor de werkgever.

Ten tweede, wij hebben ook een voorstel met betrekking tot de invoering van het voucher-systeem in de RSZ. Dit voorstel heeft tot doel de bestaande federale loonkostsubsidies te integreren in een bemiddelingsaanbod. De subsidies die bestaan, zijn als administratief voordeel niet aan een plaatsingsbeleid gekoppeld. Dit systeem heeft als voordeel de directe hanteerbaarheid door de bemiddelaar, de onmiddellijke herkenbaarheid van het financieel voordeel — vooral voor de KMO-werkgever — en de administratieve eenvoud.

Het derde punt blijft het probleem van de tewerkstellingsprogramma's en de trekkingsrechten. Dat systeem beperkt de gewesten op dit ogenblik in hun beleid om programma's om te zetten in reguliere arbeidsplaatsen. Doordat wij gebonden zijn aan het systeem en men bepaalde voorwaarden aan ons oplegt, kunnen wij niet vrij reageren op wat wij daar wensen te veranderen. Wij menen dan ook dat een herziening van dat systeem zich opdringt waarbij het gewest een waarborg kan verlenen dat die herziening geen supplementaire lasten

voor de sociale zekerheid met zich zal meebrengen.

De heer D. Van Mechelen : Het gaat hier om de bijzondere wet ?

Minister L. Detiège : Inderdaad, maar als wij op dit ogenblik bepaalde groepen wensen op te nemen in plaatsingen, is dit niet mogelijk. Wij menen dat dit een rem is op de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en wij moeten dan daar dan ook aan tegemoetkomen.

Ten slotte, er zijn nog een aantal zaken zoals het afsluiten van een samenwerkingsakkoord omtrent de aflijning van het begrip arbeidsbemiddeling en een betere afstemming van de werkloosheidsreglementering op het inschakelingsbeleid ten aanzien van werkzoekenden. Bovendien is er vanuit de Vlaamse overheid nog de vraag aan de federale partners om, in navolging van het Canadese model van evenredige participatie, een soort doelgroepen-CAO af te sluiten alsook om de VDAB-beroepsopleidingen te erkennen in het kader van de wetgeving op het betaald educatief verloop.

Dit zijn een aantal elementen waarmee wij op 12 mei, wanneer de nationale conferentie start, naar de tewerkstellingsconferentie zullen stappen. Ik sluit mij aan met wat minister-president Van den Brande heeft gezegd, namelijk dat deze werkgelegenheidsconferentie één van de elementen is die aan bod moeten komen.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer F. Wymeersch : Men moet dit debat niet overloos rekken. Het Vlaams Blok heeft ook een voorstel van resolutie ingediend waarvoor ik de hoogdringendheid vraag.

De voorzitter : De vergadering zal de moties en de voorstellen van resolutie morgen behandelen. De Raad zal zich morgen ook uitspreken over de hoogdringendheid.

Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Mijnheer de voorzitter, Agalev zal met argusogen

Aelvoet

de resultaten volgen die de Vlaamse Executieve al of niet zal boeken op de nationale tewerkstellingsconferentie. De herverdeling van arbeid is voor ons van kapitaal belang.

Collega Schiltz heeft in zijn tussenkomst het taalkundig aspect van het protocol behandeld. Het is mij opgevallen dat niet alleen de stijl stroef is maar dat men ook overdadig gebruik gemaakt heeft van de woorden Vlaams en Vlaanderen. Op 35 bladzijden kan men 162 keer de woorden Vlaams en Vlaanderen terugvinden, dat is van het goede teveel.

De voorzitter : Taalzorg staat hoog in het vaandel van de Vlaamse Raad. Wij hopen dat de Vlaamse Executieve dit goede voorbeeld volgt.

De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik kan u enkel bijtreden wanneer u het juiste taalgebruik verdedigt. De executieve zal hieraan de nodige aandacht besteden. Mevrouw Aelvoet, ik kan enkel zeggen dat u het document blijkbaar goed hebt nagelezen en nageteld.

Naar aanleiding van uw eerste opmerking wil ik u erop wijzen dat mevrouw Detiège zal zich inzetten om tot samenhangende oplossingen te komen. Zolang wij over het dubbelmandaat beschikken, bent u, als lid van het federaal parlement, bijzonder goed geplaatst om in de Kamer van Volksvertegenwoordigers de wensen van Vlaanderen te verduidelijken.

De voorzitter : Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.52 uur.*
